

Helyi tanterv II.

Emelt képzések a 11-12. évfolyamon

Ceglédi Közgazdasági és Informatikai Szakközépiskola

2013. április

Tartalom

ANGOL.....	3
FÖLDRAJZ	16
INFORMATIKA	38
MAGYAR NYELV ÉS IRODALOM.....	49
MATEMATIKA.....	58
NÉMET.....	63
TÖRTÉNELEM.....	70
TESTNEVELÉS.....	94
SZAKMAI ÉRETTSÉGI TÁRGY	100

ANGOL

11. évfolyam

Évi óraszám: 72

Heti óraszám: 2

Tankönyv: Solutions Advanced

Tartalom

a) Kommunikációs szándékok

A társadalmi érintkezéshez szükséges kommunikációs szándékok

Kezdeményezés és válasz		
Megszólítás:	Excuse me. Hi.	Yes? Can I help you?
Köszönés:	Good morning / afternoon / evening Hello Max. Hello, how are you? Hi!	Good morning / afternoon / evening Hello Zoe. Very well, thank you. And how about you? Hi!
Elköszönés:	Goodbye. Bye-bye! See you later. See you tomorrow. Good night. Have a good day.	Goodbye. Bye! See you. Good night. Thanks. Bye! OK, bye.
Bemutatkozás, bemutatás:	My name is... This is Mr/Mrs/Miss... How do you do?	Hello. Nice to meet you. Pleased to meet you. How do you do?
Levéliírás:	Dear Jane, Hi Peter, Kind regards, Best wishes, Write soon, Love, I'm looking forward to hearing from you soon.	
Érdeklődés mások hogyléte felől és reagálás:	How are you feeling today? How are you doing?	Fine. / OK / All right. Much better, thanks. Not too bad.
Engedélykérés és reagálás:	May I use your telephone? Do you mind if I open the window?	Yes, certainly. Not at all.
Köszönetnyilvánítás és arra reagálás:	Thanks. Thank you very much. Thanks a lot. It's very kind of you.	Not at all. You are welcome. That's all right. Don't mention it.

Bocsánatkérés és arra reagálás:	I'm sorry. I'm very sorry. Please forgive me.	That's all right. It doesn't matter. Never mind. No problem.
Gratulációk, jókívánságok és azokra reagálás:	Merry Christmas. Happy New Year! Happy birthday! Congratulations! Have a nice holiday. All the best. Cheers!	Merry Christmas. Happy New Year! Happy birthday! Thank you. Thank you, the same to you. Cheers!

Érzelmek kifejezésére szolgáló kommunikációs szándékok

Sajnálkozás, együttérzés:	I'm sorry to hear that. What a shame! Oh, dear.	
Öröm, szomorúság:	Are you happy about that? What do you think of that? How do you feel about it?	Great! I'm so glad. I'm very happy about it. I'm glad to hear that. I'm so pleased that... I'm sorry to hear that. What a pity. Oh, no! Oh, dear! I feel so sorry for...
Elégedettség, elégedetlenség, bosszúság:	What do you think of...? Are you pleased with...? Are you happy with...?	That's fine/nice/not bad. That was fine/good/ nice I'm happy with... It's not very good. That wasn't very good. I'm tired of...

Személyes beállítódás és vélemény kifejezésére szolgáló kommunikációs szándékok

Véleménykérés, véleménynyilvánítás és arra reagálás:	What do you think? What do you think of it?	I don't think it's good. I think it's terrible. I need time to think about it.
Érdeklődés, tetszés, nemtetszés:	Are you interested in computing? Do you like paintings? You like skiing, don't you?	I'm interested in art. They don't really interest me. I think it's great.
Dicséret, kritika:	You're really kind. Well done.	
Akarat, kívánság:	Would you like a drink? I'd like to leave now.	I'd like a little tea.
Képesség:	Can she swim well?	I couldn't ride a horse.
Lehetőség:	She may be at home now. He might be right.	

Szándék, kívánság:	What do you want to do? Would you like to go home now?	I'd like to see a good film. I don't want to go out tonight.
Terv:	Are you going to play football this weekend? Do you fancy going out for a drink?	I'm going to finish my essay tomorrow. I'm planning to take a trip to France.

Információcseréhez kapcsolódó kommunikációs szándékok

Dolgok, személyek megnevezése, leírása:	What is it? What does he look like?	It's... / That's... / It's a kind of... / It's used for...
Események leírása:	What happened?	The door opened and the passengers were thrown out of the plane.
Információkérés, -adás:	When will you have to go back? How did you find out about the job? How far is the beach from here? When did you start kayak surfing?	About an hour later. I saw it advertised on a website.. It's just a few hundred metres. Ten years ago.
Tudás, nemtudás:	Do you know if we may camp here?	I'm not sure about this. I have no idea.
Bizonyosság, bizonytalanság:	Are you sure you want to go? Do you think Romeo and Juliet is on this week?	I'm not sure. Maybe. I don't think it's played in this theatre.
Ismerés, nem ismerés:	Do you know Liverpool well?	I've already been there, but I don't know it very well.

A partner cselekvését befolyásoló kommunikációs szándékok

Kérés:	Could you tell me the truth, please? Can you lend me your pen? Would you help with the housework? Can you recommend a good dentist?	Yes, certainly. Certainly, here you are. Sorry, I can't at the moment. I'm afraid I can't.
Segítségkérés és arra való reagálás:	I need help with my homework. Could you translate a few words for me?	Certainly. Yes, of course.
Javaslat és arra reagálás:	Let's go to a pub tonight. How about skiing at the weekend?	I'd prefer to go to the cinema. Good idea.
Tanács és arra reagálás:	What would you recommend? What shall I do?	Why don't you...? I think you should... Try (not) to... In your position I would... I think you need...

Interakcióban jellemző kommunikációs szándékok

Megértés biztosítása:	Visszakérdezés, ismétléskérés Nem értés, magyarázatkérés, magyarázat értés ellenőrzése	Could you repeat it, please? Sorry, where did you say it was? I don't think I understand. Could you understand? Sorry, what does that mean?
-----------------------	---	---

Párbeszéd strukturálása:	Beszédszándék jelzése, beszélgetés kezdése Elemek összekapcsolása Beszélgetés lezárása	Can I ask you a few questions? Could you please let me know... And then... so... because... Well, it's been nice talking to you.
--------------------------	--	---

b) Fogalomkörök

Fogalomkörök		Fogalomkörök nyelvi kifejezései	
Cselekvés, történet, létezés kifejezése	Jelenidejűség	<i>present simple</i> <i>present simple passive</i> <i>present continuous</i> <i>present perfect simple</i> <i>present perfect continuous</i> <i>present perfect passive</i>	What time does this pub open? Music is included in the price. We're having lunch in a pub today. Have you seen this story about a deserted boat? I feel sick; I've been eating chocolates all day. A luxury yacht has been found deserted off the coast of Monaco.
	Múltidejűség	<i>past simple</i> <i>past simple passive</i> <i>past continuous</i> <i>past perfect</i>	I took orders and served food and drinks. No food was served in that pub.. We were sitting on the beach when we heard the noises. He said they had been married for ten years.
	Jövőidejűség	<i>going to</i> <i>present continuous</i> <i>future simple</i> <i>future continuous</i> <i>future perfect</i>	I'm going to finish my science project this afternoon. We're going to a pub tonight. When will the train leave? Which hotel will we be staying at? Will doctors have found a cure for all major diseases by 2025?
	Műveltetés	<i>have something done</i>	We'll have the house decorated next month.
Birtoklás kifejezése		<i>have</i> <i>possessive adj.</i> <i>possessive pronouns</i> <i>genitive 's</i> <i>of</i> <i>whose</i>	I have two brothers and a sister. my, your, etc. the cook's helper the entrance of the restaurant Whose car is that?
Térbeli viszonyok	Irányok, helymeghatározás	<i>prepositions,</i> <i>prepositional phrases,</i> <i>adverbs</i> <i>location</i>	under, opposite, next to, between, in front of, behind, inside, outside, above, etc. in the east/west, by the station, near the pub, along the river, etc.

Fogalomkörök		Fogalomkörök nyelvi kifejezései	
Időbeli viszonyok	Gyakoriság Időpont Időtartam	<i>adverbs of time</i> <i>how often?</i> <i>when? what time?</i> <i>how long?</i>	already, yet, just, etc. always, often, sometimes, never, once/twice a week, every day, etc. yesterday, last week, two years ago, tomorrow, next week, in 1970, in July, at 4 o'clock, on Monday, for a week, since last year, etc.
Mennyiségi viszonyok		<i>cardinal /ordinal numbers</i> <i>money</i>	two hundred and second seven hundred and fifty-five thousand three hundred and sixty-six pounds
Minőségi viszonyok		<i>comparative sentences</i> <i>(short, long adjectives, adverbs)</i>	Mum is a faster driver than dad. Dad drives more slowly than mum. It's getting more and more difficult to meet people.
Modalitás		<i>should, can/could</i> <i>be able to, must, have to,</i> <i>need, may, might, used</i> <i>to</i>	You should care more for your health. If you refresh the page, it might load. We will be able to choose how long our life is. They could have been attacked by pirates.
Logikai viszonyok		<i>linking words</i> <i>zero conditional</i> <i>conditional 1</i> <i>conditional 2</i> <i>conditional 3</i> <i>I wish</i>	and, or, but, because, although, however, whereas, etc. If your hair gets wet, you feel cold. Climate change will get worse is factories do not reduce their carbon emissions. If I got that job, I would make much more money than now. If Beth hadn't spent all her pocket money, she would have been able to buy a new phone. I wish you'd thrown out those jeans.
Függő beszéd		<i>reported speech</i>	He asked her if she could call him back. He told her that he hadn't robbed the bank the week before.
Szövegösszetartó eszközök		<i>articles, determiners,</i> <i>indefinite pronouns, etc.</i> <i>relative pronouns,</i> <i>defining and non-</i> <i>defining relative clauses</i>	a, an, the, no article some, any, no, none, somewhere, no- one, every, etc. He's the doctor who helped my grandmother.. Harrods, which is in Knightbridge in London, is a famous department store.

c) Témakörök

Témakör	Kapcsolódási pont
Család, barátok, öltözködés, ruhavásárlás, divat, társas kapcsolatok, szerelem 12 óra	önismeret, hon- és népismeret, brit civilizációs ismeretek, illemtan, divat
Munka, munkahely, napi tevékenységek, álláskeresés, pénz, bank, internet 12 óra	önismeret, kommunikáció, illemtan, brit civilizációs ismeretek, népismeret
Levélírás, hivatalos levél, email, telefon, kommunikáció 8 óra	kommunikáció, illemtan, brit civilizációs ismeretek, hon- és népismeret
Életmód, egészség, orvos, betegség 8óra	egészségtan, brit civilizáció, önismeret
Sport, szabadidő, film, művészet, irodalom, zene 8 óra	kultúra, média, hon- és népismeret, egészségtan
Utazás, kirándulás, közlekedés, tájékozódás 8óra	földrajz, technológia, hon- és népismeret, brit civilizációs ismeretek, kommunikáció

Kimeneti szint

Hallott szöveg értése

A tanuló képes

- kb. 200 szavas szövegben a lényeges információt a lényegtelenről elkülöníteni;
- kb. 200 szavas szövegben ismeretlen nyelvi elem jelentését a szövegösszefüggésből kikövetkeztetni;
- kb. 200 szavas szövegben fontos információt megérteni;
- kb. 200 szavas szövegben specifikus információt azonosítani;
- köznyelvi beszélgetést vagy monologikus szöveget anyanyelvén és/vagy célnyelven összefoglalni.

Beszédkésztség

A tanuló képes

- árnyaltabban megfogalmazott kérdésekre összetettebb struktúrákban rendezett válaszokat adni;
- választékos mondatokban közléseket megfogalmazni, kérdéseket feltenni, eseményeket elmesélni, érzelmeket kifejezni;
- gondolatait megfelelő logikai sorrendben, választékos mondatokban előadni;
- megértési, illetve kifejezési problémák esetén segítséget kérni;
- beszélgetésben részt venni;
- társalgásban részt venni.

Olvasott szöveg értése

A tanuló képes

- kb. 250 szavas szöveget elolvasni;
- kb. 250 szavas szövegben lényeges információt a lényegtelenről megkülönböztetni;
- ismert nyelvi elemek segítségével kb. 250 szavas szövegben ismeretlen nyelvi elemek jelentését kikövetkeztetni;
- kb. 250 szavas szövegben fontos információt megtalálni;
- kb. 250 szavas szövegben specifikus információt azonosítani;

- kb. 250 szavas köznyelven megírt szöveget anyanyelvén összefoglalni;
- egyszerű vagy egyszerűsített publicisztikai vagy irodalmi szöveget anyanyelvén és/vagy célnyelven összefoglalni.

Íráskészség

A tanuló képes

- kb. 200 szavas, tényszerű információt közvetítő néhány bekezdésből álló, szöveget írni;
- gondolatait, érzelmeit, érvekkel alátámasztott véleményét változatos kifejezésekkel és mondatszerkezetekkel, a megfelelő nyelvi eszközök használatával logikai összefüggések alapján, bekezdésbe rendezett szövegben megfogalmazni;
- különböző szövegtípusokat létrehozni;
- változatos közlésformákat használni.

12. évfolyam

Évi óraszám: 64

Heti óraszám: 2

Hetek száma: 32

Tananyag: Solutions Advanced

Tartalom

a) Kommunikációs szándékok

A társadalmi érintkezéshez szükséges kommunikációs szándékok

Kezdeményezés és válasz		
Köszönés, megszólítás, elköszönés	Excuse me. Sorry to disturb you. How do you do? Good morning / afternoon / evening. Hello, how are you? Hi! Goodbye. See you later. Good night. Take care. Keep in touch.	Yes, can I help you? What can I do for you? How do you do? Good morning / afternoon / evening. Fine, thanks. And how about you? Hi! Goodbye. See you. Good night, have a nice sleep. Thanks. Bye! I will. Bye.
Bemutakozás, bemutatás	My name is... This is... How do you do?	Hello. / Hi. How do you do? Pleased to meet you. Nice to meet you.

Személyes és hivatalos levél, email	Dear Sir / Madam, Dear Mr/Mrs/Miss/Ms ... Dear John, Best wishes, Love (from), I'm looking / I look forward to hearing from you soon. Kind regards, Yours faithfully, Yours sincerely,	
Érdeklődés mások hogyléte felől és arra reagálás	How are you? How are you feeling today? What's the matter?	Fine, thanks. Not too bad. Fine. / OK / All right. Much better, thanks. Not very well, I'm afraid. Actually, I'm suffering from...
Engedélykérés és arra reagálás	May I use your telephone? Do you mind if I open the window?	Yes, certainly. Not at all.
Köszönet és arra reagálás	Thanks. Thank you. Thank you very much. Thanks a lot. It's very kind of you. I'd like to thank you for your help.	That's all right. Not at all. You are welcome. No problem. Don't mention it. My pleasure.
Bocsánat kérése és arra reagálás:	I'm sorry. I'm terribly sorry. I must apologise for coming late. Please forgive me.	That's all right. It doesn't matter. Never mind. No problem.
Együttérzés	I'm sorry about I'm sorry to hear that. What a shame! Oh, dear.	

Érzelmek kifejezésére szolgáló kommunikációs szándékok

Öröm, szomorúság	Are you happy about ...? What do you think of ...? How do you feel about ...?	Great! / Fantastic. / Terrific. I'm so glad / happy. I'm glad to hear that. I'm so pleased that... I feel so happy for... I'm sorry to hear that. What a pity. Oh, no! Oh, dear! I feel so sorry for...
Hála	It was most kind of you. I'm very grateful to you.	
Sajnálkozás	Do you feel sorry for ...?	I feel sorry for her. Sorry to hear, things are difficult for her.

Remény	What are you hoping for? What are you looking forward? What are your hopes for the new year?	I'm looking forward to... I can hardly wait for... I hope you'll have time to join us for the trip.
Aggodalom, félelem	What's the matter? You look worried. Are you worried about...? Are you afraid of what might happen?	I'm worried about the news. It was really frightening.
Bánat, elkeseredés	Are you disappointed with the results?	I'm very disappointed. I'm sorry to hear that.

Személyes beállítódás és vélemény kifejezésére szolgáló kommunikációs szándékok

Véleménykérés, véleménynyilvánítás és arra reagálás	What do you think? What do you think of it? Do you? I don't.	I don't think it's fair. I think it's horrible/terrible. It's a pity we couldn't do it.
Valaki igazának az elismerése és el nem ismerése	You are right. You are wrong. She was wrong to say so.	I don't think she was right.
Egyetértés, egyet nem értés	Do you agree? What's your opinion? How do you feel about it?	OK / All right. I think he's wrong/right. I'm afraid I don't agree.
Dicséret, kritika	Oh, what a good idea! What a pleasant surprise! That's a nice dress. It's absolutely delicious. It's rather boring.	Oh, do you like it? I'm glad you like it. Oh, do you think so? Thanks. I'm sorry, you don't like it.
Bizonyosság, bizonytalanság	I wonder why they are so disappointed. Do you think this is real? Are you sure you want to go?	She is certainly tired. / She must be tired. It seems to be real. I'm not sure. Perhaps. / Maybe.
Képesség	Can you speak French? Are you able to play golf?	I can understand French I'm unable to ride a motorbike.
Preferenciák:	What would you rather do? What would you prefer? Would you rather stay at home?	I'd rather have a rest. I prefer tea to coffee.
Érdektelenség, közömbösség	Do you mind? What do you think of it?	It doesn't matter. It's all the same for me.

Információcseréhez kapcsolódó kommunikációs szándékok

Dolgok, személyek megnevezése, leírása	What is it? What does he/she/it look like? Do they look like students?	It's... / That's... / It's a kind of... / It's used for... The girl in the yellow dress is my sister. They certainly seem quite stressed.
Események leírása	What happened?	Helen had a shower, brushed her teeth and went to bed.

Információkérés, -adás	When will the next bus leave? How long does it take to get there?	At 6.45. It's about one hour.
Feltételezés, kétely	I suppose we'll arrive a bit late. I don't suppose they can come early.	

A partner cselekvését befolyásoló kommunikációs szándékok

Kérés	John, could you do me a favour? Could you lend me five pounds?	Yes, sure. Of course. Yes, of course. I'm afraid I can't.
Segítség felajánlása	Shall I bring you a newspaper?	I'll do the cleaning for you if you like.
Javaslat és arra reagálás	Let's go to the beach tomorrow. Why don't we go out tonight?	Good idea. I'd rather not.
Reklamálás, panasz	It was terrible. It's too cold. This doesn't work.	
Tanácskérés, tanácsadás	What would you recommend? What shall I do? What do you think I should do? What advice would you give?	Why don't you...? I think you should... I don't think you should... You'd better...

Interakcióban jellemző kommunikációs szándékok

Megértés biztosítása	Visszakérdezés, ismétléskérés	Could you repeat it, please? What time did you say they were to arrive?
Párbeszéd strukturálása	Beszélgetés kezdése Elemek összekapcsolása Beszélgetés lezárása	I have a little problem. Listen, I've just had an idea. The first thing I would suggest is... Then we could... Well, it's been nice talking to you.
Beszélgetésbe be- és kilépés	Beszédszándék jelzése Félbeszakítás Folytatás szándékának jelzése Befejezési szándék jelzése A partner mondanivalójának követése	Can I join in? Can I say something? I'm sorry, but... Just let me finish what I was going to say... Just one more thing, Finally... To sum up... Do go on. Don't let me interrupt you.

Saját szöveg strukturálása	Példák megnevezése Témaváltás Visszatérés a témához Összefoglalás Helyesbítés Kiemelés, hangsúlyozás	Talking of books, I would... But there's also another thing... Going back to the subject... Well, to sum it up... No, I mean... The only problem is...
----------------------------	---	---

b) Fogalomkörök

Fogalomkörök		Fogalomkörök nyelvi kifejezései	
Cselekvés, történes, létezés kifejezése	Jelenidejűség	<i>present simple</i> <i>present continuous</i> <i>present perfect simple</i> <i>present perfect continuous</i>	She doesn't usually get up early.. I'm not going out today. I've read three books so far this month. Father hasn't been driving much recently.
	Múltidejűség	<i>past simple</i> <i>past continuous</i> <i>past perfect</i>	John went to bed at ten o'clock. I really enjoyed that book. It was a beautiful morning. The sun was shining and the birds were singing He said he hadn't been to London before.
	Jövőidejűség	<i>going to</i> <i>future simple</i> <i>future continuous</i> <i>future perfect</i>	What are you going to wear at the party tomorrow? I don't think he'll do it. What will you be doing this time tomorrow? I'll have finished the article by the weekend, I think.
	Műveltetés	<i>have/get something done</i>	I'm getting my car washed this afternoon.
Birtoklás kifejezése		<i>have, possessive adj.</i> <i>possessive pronouns</i> <i>genitive 's</i> <i>of</i> <i>whose</i>	She's had her car for two years.. mine, yours, etc. the teacher's notebook the front door of the house Whose car is this?
Térbeli viszonyok	Írányok, helymeghatározás	<i>prepositions,</i> <i>prepositional phrases,</i> <i>adverbs</i> <i>picture location</i> <i>geographical location</i>	here, there, on the left, on the right, in, on, under, opposite, next to, between, in front of, behind, inside, outside, above, at the top/ bottom, etc.

Fogalomkörök		Fogalomkörök nyelvi kifejezései	
Időbeli viszonyok	Gyakoriság	<i>adverbs of time with present perfect how often?</i>	already, yet, just, so far, recently, lately, etc. always, often, sometimes, never, once a week, occasionally, etc.
	Időpont Időtartam	<i>when? what time? how long? while</i>	I slept four hours last night. I was sleeping at 2 at night. He's been sleeping for four hours. She was watching TV while we were studying.
Mennyiségi viszonyok		<i>plurals, countables, uncountables, numbers, pronouns, etc.</i>	time, traffic, furniture, clothes, news, information, etc. all, every, both, neither, none, etc.
Minőségi viszonyok		<i>comparative sentences (short, long adjectives) irregular adjectives too / enough like (preposition)</i>	The rich are not necessarily happier than the rest of us. This story is the most interesting of all. This photo is too old, just like the other.
Modalitás		<i>should, can, must, may, might, need, have to, used to, etc. modals + perfect infinitive passive modals</i>	You should ask the teacher. They must be at home, there's a light in the window. When I was a student, I used to study in the library. They can't have gone to sleep yet, it's only 9 o'clock. The car might have been washed while we were in the shop.
Logikai viszonyok		<i>linking words first conditional second conditional third conditional</i>	and, or, but, because, although, that's why, in case, etc. I'll be ready as soon as I've had a shower. If I were you, I wouldn't buy that suit. They would have finished if they had more time.
Függő beszéd		<i>reported speech</i>	She said she was going to London the next day.
Szövegösszetartó eszközök		<i>articles, determiners, indefinite pronouns, quantifiers, etc.</i>	a, an, the, no article some, any, no, none, somewhere, no-one, all, every, each, both, etc.

c) Témakörök

Témakör	Kapcsolódási pont
Személyiség, tulajdonságok, személyleírás, tárgyak, képek leírása 8 óra	önismeret, kommunikáció, civilizációs ismeretek, hon- és népismeret

Munka, hivatás, életút, karrier, életrajz 10 óra	önismeret, kommunikáció, hon- és népismeret, brit civilizációs ismeretek
Értékek, pénzügyek, újság, média, internet 10 óra	kommunikáció, hon- és népismeret, brit civilizációs ismeretek
Élővilág, állatok, tágabb környezetünk, a Föld 8 óra	földrajz, országismeret, kultúra, civilizációs ismeretek
Vélemény kifejezése, érvelés, tervek 8 óra	hon- és népismeret, brit civilizációs ismeretek, kommunikáció
Úrutazás, globális felmelegedés, környezetvédelem 8 óra	kultúra, média, hon- és népismeret, civilizációs ismeretek
Ismétlés, gyakorlás, tesztek írása 12 óra	

Kimeneti szint

Hallott szöveg értése

A tanuló

- kb. 200 szavas szövegben a lényeges információt a lényegtelenről elkülöníteni;
- kb. 200 szavas szövegben ismeretlen nyelvi elem jelentését a szövegösszefüggésből kikövetkeztetni;
- kb. 200 szavas szövegben fontos információt megérteni;
- kb. 200 szavas szövegben specifikus információt azonosítani;
- köznyelvi beszélgetést vagy monologikus szöveget anyanyelvén és/vagy célnyelven összefoglalni.

Beszédkésztség

A tanuló

- árnyaltabban megfogalmazott kérdésekre összetettebb struktúrákban rendezett válaszokat adni;
- választékos mondatokban közléseket megfogalmazni, kérdéseket feltenni, eseményeket elmesélni, érzelmeket kifejezni;
- gondolatait megfelelő logikai sorrendben, választékos mondatokban előadni;
- megértési, illetve kifejezési problémák esetén segítséget kérni;
- beszélgetésben részt venni;
- társalgásban részt venni.

Olvasott szöveg értése

A tanuló

- kb. 250 szavas szöveget elolvasni;
- kb. 250 szavas szövegben lényeges információt a lényegtelenről megkülönböztetni;
- ismert nyelvi elemek segítségével kb. 250 szavas szövegben ismeretlen nyelvi elemek jelentését kikövetkeztetni;
- kb. 250 szavas szövegben fontos információt megtalálni;
- kb. 250 szavas szövegben specifikus információt azonosítani;
- kb. 250 szavas köznyelven megírt szöveget anyanyelvén összefoglalni;
- egyszerű vagy egyszerűsített publicisztikai vagy irodalmi szöveget anyanyelvén és/vagy célnyelven összefoglalni.

Íráskészség

A tanuló

- kb. 200 szavas, tényyszerű információt közvetítő néhány bekezdésből álló, szöveget írni;
- gondolatait, érzelmeit, érvekkel alátámasztott véleményét változatos kifejezésekkel és mondat szerkezetekkel, a megfelelő nyelvi eszközök használatával logikai összefüggések alapján, bekezdésbe rendezett szövegben megfogalmazni;
- különböző szövegtípusokat létrehozni;
- változatos közlésformákat használni.

FÖLDRAJZ

A földrajz (Földünk és környezetünk) tantárgy közép- és emeltszintű vizsgakövetelményei között a különbség az ismeretek mennyiségében, mélységében és megközelítési módjában is megnyilvánul. A **középszintű vizsgán** a jelölt általános földrajzi, környezeti műveltségéről ad számot. A vizsgafeladatok a tananyagban való általános tájékozottságot, az egyszerű összefüggések felismerését, a praktikus ismeretek birtoklását és alkalmazásának képességét mérik. Az **emelt szintű vizsgán** emellett az összetettebb kölcsönhatások felismerését, a földrajzi-környezeti gondolkodás és az ismeretek alkalmazásának képességét várják el a vizsgázótól a különböző földrajzi-környezeti feladatok megoldása során.

Fontos kiemelni, hogy a földrajz érettségivizsga-követelmény tartalmazza az általános iskolai regionális földrajzi tananyagot is. Ezért a vizsga sikeres teljesítéséhez szükség van az általános iskolában tanultak szintézisére, valamint a középiskolában elsajátított ismeretek alapján történő újraértelmezésére. A részletes követelményekben nem került külön felsorolásra a vizsga sikeres teljesítéséhez szükséges topográfiai követelmény, a kerettantervben megadott topográfiai fogalmak egyben a vizsgakövetelményt is jelentik.

Emelt földrajzból a korábban tanult középszintű tananyag átisméltése is feladat, ami az egyes témakörökhöz rendelt óraszámokban is tükröződik.

Bal oldalon a témákat, jobb oldalon pedig a hozzájuk kapcsolódó emelt szintű tartalmakat tüntettük fel.

11. évfolyam

4 óra

1. Térképi ismeretek

1.1. A térképi ábrázolás A térképek jelrendszere	Következtessen a nagy, a közepes és a kis méretarányú, illetve különböző tartalmú térképek felhasználási lehetőségeire. Értse, hogy a térképek készítésekor a különböző ábrázolási célok érdekében különböző módszereket alkalmaznak.
1.2. Térképi gyakorlatok	Legyen képes távolság meghatározásra az Egyenlítő vagy valamely hosszúsági kör mentén fokhálózat segítségével. Legyen képes területszámításra arányszám felhasználásával. Tudjon a méretarány használatát igénylő számításos feladatokat megoldani. Tudjon metszetet szerkeszteni a szintvonalas térkép alapján.

1.3. Az űrtérképezés	<p>Ismertesse a műholdfelvételek készítésének elvét.</p> <p>Tudjon tényeket leolvasni légi és űrfelvételekről.</p>
-----------------------------	--

2. Kozmikus környezetünk

4 óra

2.1. A Naprendszer kialakulása, felépítése, helye a világegyetemben	<p>Mutassa be a naptávolság, a hőmérséklet és az anyageloszlás összefüggéseit. Sorolja fel a csillagászat történeti fejlődésének jelentősebb állomásait.</p>
2.2. A Nap és kísérői	<p>Ismertesse a Nap gömbhéjas szerkezetét, a Nap szféráinak jelenségeit és ezek hatását a földi életre.</p> <p>Magyarázza meg a holdfázisok és a napfogyatkozás kialakulásának okait. Legyen képes a Naprendszer bolygóiról készült adatsorok elemzésére. Jellemezze a Hold felszínét, bizonyítsa a hőmérséklet és a légkörihiány összefüggését. Mutassa be az üstökösök felépítésének jellemzőit, mozgásának jellemzőit, jellegzetes formájuk kialakulását.</p>
2.3. A Föld és mozgásai Tengely körüli forgás Nap körüli keringés	<p>Bizonyítsa a Föld alakja és tengely körüli forgása közötti összefüggést.</p> <p>Számítsa ki a Nap delelési magasságát a nevezetes időpontokban bármely földrajzi helyen. Alkalmazza feladatmegoldásban a dátumválasztó vonalat.</p>
2.4. Űrkutatás az emberiség szolgálatában	<p>Ismertesse a mesterséges holdak típusait és szerepüket a mindennapi életben.</p> <p>Legyen képes szövegek értelmezésére, a mesterséges égitestek, szondák jelentőségének bemutatására a Naprendszer és más galaxisok megismerésében.</p>

3. A geoszférák földrajza

20 óra

3.1. A kőzetburok	<p>Ismerte a relatív és az abszolút kormeghatározás elveit.</p> <p>Értelmezze a geoszférák fejlődését és annak kölcsönhatásait (öslégkör, ósóceán, bioszféra).</p> <p>Ismertesse az őskontinenseket (Pangea, Laurázsia, Gondwana), feldarabolódásuk és összekapcsolódásuk következményeit.</p>
3.1.1. Földtörténet	

3.1.2. A Föld szerkezete és fizikai jellemzői		<p>Ismerje fel a geoszférák közötti kapcsolatokat.</p> <p>Hasonlítsa össze adatok és ábrák alapján az egyes gömbhéjak jellemző kémiai összetételét, hőmérsékleti, nyomás- és sűrűségviszonyait.</p> <p>Ismerje a földmágnesség és a tájékozódás kapcsolatát.</p>
3.1.3. A kőzetburok szerkezete		<p>Tudjon önállóan ábrát készíteni a kőzetburok felépítéséről.</p> <p>Soroljon fel topográfiai példákat a kőzetlemezhatárookra, és tudja megmutatni, felismerni azokat a térképen</p>
3.1.4. A kőzetlemez-mozgások okai és következményei A kőzetlemezek mozgásai		<p>Magyarázza a nehéz-, a színes- és nemesfémércek képződését, és tudja ezt példákkal alátámasztani.</p> <p>Ismertesse a vulkáni működés jellegét és helyét meghatározó tényezőket.</p>
3.1.5. A hegységképződés		<p>Mutassa be a hegységképződési szakaszok egymásra épülését és összefüggéseit.</p> <p>Tudjon a hegységképződéshez kapcsolódó egyszerű folyamatábrákat rajzolni, elemezni.</p>
3.1.6. A kőzetburok (litoszféra) építőkövei		<p>Magyarázza és mutassa be példákon a lemezmozgások, a kőzetek keletkezése és átalakulása kapcsolatát, a kőzetek anyagainak körforgását.</p> <p>Ismerje fel a kéregszerkezet és az ásványkincsek előfordulása közötti kapcsolatokat.</p>
3.1.7. A Föld nagyszerkezeti egységei Ósmasszívumok (ösföld) Röghegységek Gyűrthegységek Süllyedékterületek síkságok		<p>Mutassa be a Föld nagyszerkezeti egységeinek kialakulását és átalakulásukat a földtörténeti idők folyamán. Legyen képes (képeken, ábrákon) felismerni, megkülönböztetni a nagyszerkezeti egységeket.</p> <p>Tudja magyarázni a nagyszerkezeti egységek formakincsének kialakulását.</p>
3.1.8. A földfelszín formálódása		<p>Legyen képes (képeken, ábrákon) felismerni, megkülönböztetni a felszínformákhoz kapcsolódó tájakat, tudja elhelyezni ezeket a kontinenseken és a földrajzi övezetekben.</p>

<p>3.2. A levegőburok 3.2.1. A légkör kialakulása, anyaga és szerkezete</p>	<p>Ismertesse a légkör fejlődését, összetételének változását, az ózonréteg kialakulását. Következtessen a levegő minőségére az összetétel változását bemutató adatsorokból.</p>
<p>3.2.2. A levegő felmelegedése</p>	<p>Ismerje a hőmérséklet gazdasági jelentőségével kapcsolatos fogalmakat (tenyészidőszak, hőösszeg, napfénytartam).</p>
<p>3.2.3. A légnyomás és a szél A szelek Ciklon és anticiklon Időjárási frontok A szél felszínformáló tevékenysége</p>	<p>Nevezzen meg trópusi ciklonokat, helyi szeleket, szélrendszereket (tornádó, parti szél, hegy-völgyi szél, városi szél), mutassa be jellegzetességeiket. Ismerje a főn kialakulását és jelentőségét. Bizonyítsa az összefüggést a szél felszínformálása és a többi természetföldrajzi tényező között.</p>
<p>3.2.4. Az általános légkörzés Az általános légkörzés rendszere A monszun szélrendszer</p>	<p>Mutassa be ábra segítségével a függőleges légmozgások és a szelek kapcsolatát. Ismerje a futóáramlás fogalmát és szerepét. Ismerje a hőmérsékleti egyenlítő fogalmát és szerepét. Ismertesse a passzát és a forró övezeti monszun szélrendszer kapcsolatát. Tudjon magyarázó ábrát készíteni a monszun szélrendszerek kialakulásáról.</p>
<p>3.2.5. Víz a légkörben</p>	<p>Ismerje fel a főbb felhőtípusokat. Értse, mikor és miért alakulnak ki, milyen időjárást eredményeznek. Tudjon megoldani vízgőztartalom-számítási feladatokat. Tudjon példákat mondani a csapadék felszínformáló hatására (leöblítés, vonalas erózió).</p>
<p>3.2.6. Az időjárás és az éghajlat</p>	<p>Tudjon példákat mondani az időjárás-változások biológiai hatásaira. Igazolja példákkal a légkör egységes rendszerként való működését, legyen képes a Föld éghajlatára vonatkozó törvényszerűségek, szabályok megfogalmazására. Mutassa be a társadalmi eredetű éghajlatváltozások okait és következményeit.</p>
<p>3.3. A vízburok földrajza 3.3.1. A vízburok kialakulása és tagolódása</p>	<p>Ismertesse a vízburok kialakulását.</p>

<p>3.3.2. A világten- ger</p> <p>Az óceánok és a tengerek</p> <p>A tengervíz fizikai és kémiai tulajdon-ságai</p> <p>A tengervíz mozgá-sai</p> <p>A világtenger tár-sadalmi-gazdasági hasznosítása</p>	<p>Mutassa be a földrajzi tényezők összefüggé-seinek alkalmazásával a sótartalom változását egy hosszúsági kör mentén.</p> <p>Ismerje fel a légköri és a vízköri rend-szer hasonlóságait, kapcsolatait.</p> <p>Mondjon példát a tengeri üledék, az üledékes ásványkincsek képződésére. Ismertesse ki-termelésük lehetőségeit.</p>
<p>3.3.3. A felszíni vizek és felszínala- kító hatásuk</p> <p>A tavak</p> <p>A folyóvizek</p>	<p>Következtessen a térkép segítségével a tavak keletkezésére elhelyezkedésük, alakjuk, mély-ségük alapján.</p> <p>Ismerje fel a tavak állapotát fényképeken, ábrákon.</p> <p>Értékelje és alkosson véleményt néhány pél-da alapján a mesterséges tavak létrehozásának céljairól és környezeti következményeiről.</p> <p>Bizonyítsa példákkal térkép alapján a dom-borzat és a szakaszjelleg összefüggését, térbe-li változását.</p> <p>Legyen képes vízállásjelentés értelmezésére.</p>
<p>3.3.4. A felszín alatti vizek</p>	<p>Értelmezze a földtani szerkezet és a felszín alatti víztípusok kialakulásának kapcsolatát.</p> <p>Mutassa be a közetminőség szerepét a felszín alatti vizek elhelyezkedésében és mozgásá-ban.</p> <p>Alkalmazza a geotermikus gradiensről tanul-takat a felszín alatti vizek hőmérsékletének magyarázatában.</p> <p>Ábrázolja egyszerű metszeten a karsztformá-kat.</p> <p>Ismerje a mészkő oldódásának kémiai folya-matát, a talaj- és növényborítottság szerepét a karsztosodásban.</p>
<p>3.3.5. A komplex vízgazdálkodás elemei</p>	<p>Következtessen a földrajzi elhelyezkedésből, a természet- és társadalomföldrajzi jellem-zőkből a vízigényekre és azok kielégítésének módjára.</p> <p>Tudja szöveges források alapján bizonyítani a nemzetközi összefogás szükségességét a vízgazdálkodásban, a vizek védelmében.</p> <p>Mutassa be példák segítségével a nagy víz-rendszerekbe való emberi beavatkozás helyi és regionális következményeit.</p>

3.3.6. A jég és felszínformáló munkája		<p>Hasonlítsa össze a belföldi és a magashegy-ségi jégképződés folyamatát.</p> <p>Mutassa be konkrét tájak példáján a jég felszínformálásának következményeit.</p>
3.4. A talaj		<p>Ismertesse a talajképződés folyamatát. Bizonyítsa az éghajlat meghatározó szerepét a talajok kialakulásában. Mondjon példákat azonális talajokra. Mutassa be tematikus térképek összevetésével az éghajlat, a talajtípusok és a gazdálkodás összefüggéseit. Bizonyítsa a domborzati jellemzők, a gazdálkodási mód és a talajpusztulás összefüggéseit.</p>
3.5. A geoszférák kölcsönhatásai		<p>Mutassa be példák segítségével az egyes geoszférákban lezajló folyamatoknak a többi geoszférára gyakorolt hatását és azok következményeit.</p> <p>Mondjon példákat a több geoszférára is kiterjedő környezeti ártalmakra, ezek kiváltó okaira és következményeire, a megelőzés és a megoldás lehetőségeire.</p> <p>Tudjon elemezni a témához kapcsolódó folyamatábrákat és szemelvényeket.</p>

4. A földrajzi övezetesség

6 óra

4.1. A szoláris és a valódi éghajlati övezetek Szoláris éghajlati övezetek Valódi éghajlati övezetek		<p>Magyarázza a szoláris övezetek határainak elhelyezkedését.</p> <p>Mutassa be a szoláris és a valódi éghajlati övezetesség közötti különbséget.</p>
4.2. A vízszintes földrajzi övezetesség		<p>Mutassa be az összefüggéseket és a törvényszerűségeket a földrajzi övezetesség elemeinek kapcsolatrendszerében (talajképződés folyamata, vízháztartást befolyásoló tényezők, felszínformálódási folyamatok).</p> <p>Tudjon példákat mondani az övezetesség és a táj eltartóképességének kapcsolatára, az övezetesen elrendeződő természeti erőforrásokra. Tudja térképen megmutatni, munkatérképre berajzolni az életközösségek környezetkárosodással leginkább sújtott területeit.</p> <p>Mondjon példákat arra, hogyan kezeli a társadalom az övezetek, övek, területek környezeti problémáit.</p> <p>Ismerjen fel öveket, területeket/vidéket klímadigramok alapján.</p> <p>Tudjon tematikus térképek összehasonlításával komplexen jellemezni éghajlati övezeteket, öveket, területeket/vidéket. Legyen képes az övezetességet bemutató komplex szelvény elemzésére.</p>

<p>4.3. A forró övezet</p> <p>Egyenlítői öv</p> <p>Átmeneti öv</p> <p>Térítői öv</p> <p>Monszun vidék</p>		<p>Tudja magyarázni a sivatagi vázталajok kialakulását.</p> <p>Mutassa be az összefüggést a forró övezeti monszun éghajlat és a monszungazdálkodás sajátosságai között.</p>
<p>4.4. Mérsékelt övezet</p>		<p>Jellemezze a mérsékelt övezet sajátosságait egy adott hosszúsági vagy szélességi kör mentén készült komplex szelvény alapján.</p>
<p>4.4.1. Meleg-mérsékelt öv</p> <p>Mediterrán terület</p> <p>Monszun terület</p>		<p>Magyarázza a meleg-mérsékelt övön belüli földrajzi különbségek okait.</p> <p>Indokolja a mediterrán és a mérsékelt övezeti monszun éghajlat elhelyezkedését, eltérő jellemzőit.</p>

<p>4.4.2. Valódi mérsékelt öv</p> <p>Óceáni terület</p> <p>Mérsékeltén szárazföldi terület</p> <p>Szárazföldi terület</p> <p>Szélsőségesen szárazföldi terület</p>		<p>Igazolja éghajlati diagramok és keresztmetszeti ábrák összehasonlító elemzésével a kontinentalitás NY-K irányú változását Euráziában.</p> <p>Mutassa be a hasonlóságokat és a különbségeket a nedves és a száraz kontinentális éghajlat sajátosságai között.</p> <p>Ismertesse a füves puszta, a sztyep, a préri és a pampa területi különbségeit.</p> <p>Tudjon példát mondani a terület környezeti problémáinak lehetséges megoldásaira.</p> <p>Ismertesse a szikesedés, illetve a másodlagos szikesedés folyamatát, okait.</p>
<p>4.4.3. Hideg-mérsékelt öv</p>		<p>Mutassa be, mely tényezők befolyásolják az öv gazdasági hasznosítását.</p> <p>Ismertesse a vízháztartás sajátosságait az övben.</p>
<p>4.5. A hideg övezet</p> <p>Sarkkörüi öv</p> <p>Sarkvidéki öv</p>		<p>Magyarázza a nappalok és az éjszakák időtartamának földrajzi szélességtől függő változását.</p> <p>Mondjon példákat az emberi tevékenység (bányászat, vadászat) kiterjesztésének várható következményeire a hideg övezetben.</p> <p>Ismertesse a talajképződés és a felszínformálódás övre jellemző vonásait.</p> <p>Magyarázza a belföldi jégtakaró kiterjedésének különbségét az északi és a déli félgömbön.</p>

4.6. A függőleges földrajzi övezetesség

Mutassa be a külső erők magassággal változó felszínformáló szerepét a magashegységekben.

Legyen képes függőleges övezetességet bemutató keresztshelvényt készíteni, képeket, ábrákat, szövegeket elemezni.

Hasonlítsa össze a növénytermesztés vízszintes és függőleges övezetességgel összefüggő rendszerét.

<p>5.1. A népesség földrajzi jellemzői A népesség számbeli alakulása, összetétele</p> <p>A népesség területi eloszlása</p>	<p>Tudja összekapcsolni a korfán tapasztalható eltéréseket jellemző történelmi eseményekkel.</p> <p>Mutassa be a népesedési szakaszok és a korfa alakjának összefüggését.</p> <p>Ismertesse az előregedő és a fiatalodó társadalmak korösszetételéből adódó társadalmi-gazdasági következményeket.</p> <p>Tudja példákon bemutatni a népességgyarapodás környezeti következményeit szemelvények felhasználásával.</p> <p>Mutassa be a foglalkozási átrétegződés okait és módjait.</p> <p>Bizonyítsa statisztikai adatok alapján az urbanizálódás és a gazdasági fejlettség összefüggéseit.</p> <p>Mondjon példákat a népességvándorlások típusaira, kapcsolja össze azokat történelmi eseményekkel, illetve a népesség mai eloszlásával.</p> <p>Értse a nagyvárosok kialakulásának földrajzi és környezeti okait.</p>
<p>5.2. A települések földrajzi jellemzői</p>	<p>Igazolja példákkal a település szerepköre, alaprajza és arculata közötti összefüggést.</p> <p>Ismertesse a városokba áramlás eltérő okait a Föld különböző gazdasági fejlettségű térségeiben.</p> <p>Mutassa be a falvak átalakulási folyamatát, szerepük átértékelődését.</p> <p>Mutassa be a tanyavilág kialakulásának okait. Hasonlítsa össze a tanyát és a farmot.</p> <p>Ismerje föl ábrákon és képeken a különböző földrajzi övezetek és övek településképének, építkezési módjának sajátosságait.</p>

<p>6.1. A világgazdaság általános jellemzése, szerkezetének átalakulása és jellemző folyamatai</p>	<p>A világgazdaság felépítése, ágazatai</p>	<p>A gazdasági fejlettség és területi különbségei</p>	<p>Bizonyítsa példákkal, hogy az országok gazdasági fejlettségi csoportokba sorolása csak több mutató alapján megbízható. Mutassa be példákkal az eltartott és a foglalkoztatott népesség arányának, a mezőgazdaság és a külkereskedelem mutatóinak a gazdasági fejlettséggel való összefüggéseit.</p>
<p>A világgazdaság működése és folyamatai</p>	<p>Alkalmazza konkrét példákban az életszínvonal és az életminőség mérésére szolgáló mutatókat.</p> <p>Mutassa be a piacgazdaság működését, elveit. Tudjon példákat mondani a nemzetközi tőke-összefonódásokra.</p> <p>Hasonlítsa össze a piacgazdaság és a tervgazdaság működését. Mutassa be a működőtőke mozgásának legfőbb irányait és hatásait a gazdasági fejlődésben.</p>		
<p>6.2. A termelés, a fogyasztás és a kereskedelem kapcsolata</p>	<p>Vázolja fel a nemzetközi munkamegosztás és a világkereskedelem kialakulásának folyamatát.</p> <p>Értelmezze a példák bemutatásával a protekcionizmus, a vámok, az export-kényszer, a munkaerőpiac, a tőkepiac szerepét a világgazdaságban.</p> <p>Tudjon példákat mondani a világpiactól való különböző fajtájú és mértékű függőségekre. Készítsen vázlatot az európai integrációs folyamatról.</p> <p>Bizonyítsa az egyéb szolgáltatások szerepét és jelentőségét a kereskedelemben.</p>		

6.3. A világ élelmiszer-gazdaságának jellemzői és folyamatai

A mezőgazdaság és az élelmiszer-gazdaság kapcsolata

Magyarázza meg az eltartóképesség eltérő alakulását a különböző társadalmi-gazdasági fejlettségű és eltérő természeti adottságokkal rendelkező régiókban.

Mutassa meg térképen, nevezze meg kontúr-térképen a legnagyobb mezőgazdasági termelők és fogyasztók földrajzi elhelyezkedését.

Mutassa be az élelmiszertermelést befolyásoló társadalmi tényezők szerepét különböző országcsoportok példáján.

Indokolja az élelmiszer-gazdaság legdinamikusabb ágazatainak fejlődését.

Növénytermesztés

Állattenyésztés

Igazolja példákkal az állattartás típusa és a társadalmi-gazdasági fejlettség összefüggését.

Erdőgazdálkodás, hal- és vadgazdálkodás

6.4. A világ energiagazdaságának és iparának átalakulása

Energiagazdaság

Mutassa be a kőolajválság eltérő hatását a különböző országcsoportokra.

Hasonlítsa össze a különböző fejlettségű gazdaságok energiaigényeit és energiahatékonyságát.

Mutassa be a megújuló energiaforrások szerepének várható változását.

Ismertesse az energiatermelésből adódó környezeti gondok megoldására kidolgozott elképzeléseket.

Ipar

Mutassa be az ipari és a technológiai parkok szerepét, tudjon ezekre példát mondani.

Indokolja az ipar 20. századi nagy területi átrendeződéseit.

Értelmezze példák alapján a beszállítói, az alapanyaggyártó és a feldolgozó-összeszerelő szerepkör jelentőségét a világ ipari termelésében.

Magyarázza meg az ipar szerkezete és a gazdasági fejlettség összefüggését, a szerkezetváltás folyamatát.

<p>6.5. A harmadik és a negyedik szektor jelentőségének növekedése</p>	<p>Mondjon európai és hazai példákat a közlekedés fejlesztésének és átalakításának legfontosabb szempontjaira.</p>
<p>Az infrastruktúra</p>	<p>Ismertesse a lehetőségeket a közlekedés környezetkárosító hatásainak csökkentésére.</p>
<p>A harmadik és a negyedik szektor</p>	<p>Mutassa be szemelvények és adatsorok összehasonlító elemzésével az infrastruktúra kapcsolatát az életminőséggel.</p>
<p>A működőtőke és a pénz világa</p>	<p>Érzékeltesse példákkal a harmadik és a negyedik szektor jelentőségét a mai világgazdaságban és a társadalmi életben.</p>
	<p>Magyarázza az adósságválság okait és gazdasági következményeit. Tudjon példát mondani inflációt és költségvetési hiányt gerjesztő folyamatokra.</p>

7. A világgazdaságban különböző szerepet betöltő régiók, országcsoportok és országok
6 óra

<p>7.1. A világgazdasági pólusok</p>	<p>Magyarázza meg a világgazdasági pólusok kialakulásának okait, folyamatát és területi átrendeződését.</p>
<p>7.2. A világgazdaság peremterületei</p>	<p>Magyarázza meg a periféria-térségek kialakulásának okait. Támassa alá példákkal az eltérő fejlettségű periféria-országok felzárkózásának különböző lehetőségeit.</p>
<p>7.3. Egyedi szerepkörű országcsoportok és országok</p>	<p>Váolja fel a trópusi üdülőszigetek és az adóparadicsomok kialakulásának okait, gazdaságuk jellemzőit.</p>
	<p>Mutassa be az ENSZ, az EFTA, a NAFTA, az OECD, az Európa Tanács, a WHO, a Vöröskereszt és a Vörös Félhold szervezetek működési területeit.</p>

12. évfolyam

8. Magyarország földrajza

20 óra

8.1. A Kárpát-medence természet- és társadalomföldrajzi sajátosságai		Elemesse a földrajzilag nyitott határ és a zárt medencehelyzet következményeit. A bizonyításhoz használjon különféle tematikus térképeket. Értékelje a központi fekvés és a tranzithelyzet előnyeit és hátrányait. Tudjon példákat mondani a határainkon átnyúló eurorégiókra és együttműködésekre.
8.2. Magyarország természeti adottságai Földtani adottságok Hazánk éghajlata		Mutassa be a Kárpát-medence földtörténeti fejlődésének lemeztectonikai folyamatát. Ismerje az időszakok, korok eseményeit és hazai földtörténeti emlékeit. Ismertesse az egyes éghajlati elemek értékeinek hazai eloszlási jellegzetességeit. Legyen képes többletanyag földrajzi összefüggések bizonyítására (medence-jelleg, földtani felépítés, éghajlat felszíni és felszín alatti vízkészlet és jellemzőik).
Hazánk vízrajza Hazánk élővilága és talajai		Bizonyítsa szemelvények alapján a vízszennyezés helyi és regionális összefüggéseit, a nemzetközi összefogás szükségességét a Kárpát-medencében. Mutassa be az éghajlat, a természetes növénytakaró és a talaj összefüggéseit hazánk területén.

8.3. Magyarország társadalmi-gazdasági jellemzői

Népesség- és településföldrajzi jellemzők

Elemezzen a népesség nemzetiségi összetételét, területi eloszlását bemutató tematikus térképeket, statisztikai adatsorokat, korfákat. Bizonyítsa a népességmozgások összefüggését a gazdasági-politikai tényezőkkel.

Nemzetgazdaságunk

Ismertesse az összefüggést hazánk társadalmi-gazdasági fejlődése és annak történelmi háttere között.

Értelmezze a munkanélküliség kialakulásának okait, csökkentésének lehetőségeit.

Mutassa be példák alapján a piac és a tulajdonformák szerepét, változását a gazdaság működésében.

Értékelje forrásanyagok alapján a gazdaság területi és szerkezeti átalakulásának eredményeit és problémáit.

Elemezze a külföldi tőke szerepét a gazdasági rendszerváltásban.

A gazdaság ágazatai, ágai

Tudjon nemzetközi statisztikák alapján tendenciákat, összefüggéseket megállapítani az egyes ágazatok szerepéről, és hasonlítsa össze ezt a hazai jellemzőkkel.

Ismertesse a termelés környezetre gyakorolt hatásait.

Mutassa be konkrét példa alapján az ipari parkok szerepét a térségek gazdasági fejlődésében.

Ismertesse az élelmiszer-gazdaság szerepét a nemzetgazdaságban.

Tudjon példákat mondani Magyarország és az Európai Unió mezőgazdasági kapcsolatára.

Mutassa be a turizmus környezetre és a szolgáltatás egyéb ágazataira gyakorolt hatásait.

Legyenek aktuális ismeretei hazánk és az Európai Unió kapcsolatának alakulásáról.

8.4. Hazánk nagytájainak eltérő természeti és társadalmi-gazdasági képe

Az Alföld

Helyezze el a földtörténeti időegységekben a nagytájak, résztájak kőzetanyagának, ásványkincseinek a kialakulását.

Ismertesse példák alapján a folyók és a szél felszínformáló munkáját az Alföldön.

Bizonyítsa statisztikai adatok segítségével a nagytáj szerepét az élelmiszer-gazdaság különböző ágazataiban.

<p>A Kisalföld és a Nyugati-peremvidék (Alpokalja)</p> <p>A Dunántúli-domb- és hegyvidék</p> <p>A Dunántúli-középhegység</p> <p>Az Északi-középhegység</p>	<p>Hasonlítsa össze az Alföld és a Kisalföld természetföldrajzi vonásait, indokolja eltéréseiket.</p> <p>Ismertesse a történelmi múlt, a hagyományok, az infrastruktúra, a szaktudás szerepét a nagytájak gazdaságában.</p> <p>Mutassa be a Szigetköz környezeti problémáit.</p> <p>Mutassa be példák alapján a nagytáj jellegzetes településtípusait és azok összefüggését a természeti adottságokkal.</p> <p>Ismertesse a gazdasági szerkezetváltás következményeit a területen.</p> <p>Értelmezze a Kárpátok és az Északi-középhegység közös kialakulásából adódó természetföldrajzi kapcsolatokat.</p> <p>Ismertesse a térség jellegzetes településtípusait.</p> <p>Mutassa be a gazdasági átalakulás eredményeit és problémáit a térségben.</p>
<p>8.5. Hazánk nagyrégióinak (tervezési-statisztikai régióinak) természet- és társadalomföldrajzi képe</p> <p>Budapest</p>	<p>Ismertesse a nagyrégiók kialakításának elveit és szerepét hazánkban az Európai Unióhoz történő csatlakozás tükrében.</p> <p>Indokolja a regionális fejlettség különbségeit természeti, társadalmi, gazdasági tényezőkkel.</p> <p>Mondjon példákat a nagyrégióon belüli és az azok közötti együttműködésekre.</p> <p>Ismertesse példák alapján sokoldalú gazdasági kapcsolatát az agglomeráció településeivel.</p>
<p>8.6. Magyarország környezeti állapota</p>	<p>Ismertesse a környezetgazdálkodás hazai elveit, alkalmazásának lehetőségeit, példáit.</p>

9. Európa regionális földrajza

19 óra

<p>9.1. Európa általános természetföldrajzi képe</p>	<p>Mutassa be a kontinens kialakulásának folyamatát geológiai és szerkezetmorfológiai térképek segítségével.</p> <p>Magyarázza a lemeztektonikai folyamatok és a kontinens területének változása közötti összefüggést.</p> <p>Ismerje fel kontúrtérképen, ábrán, képen a fontosabb szerkezet-domborzati egységeket.</p>
---	---

<p>9.2. Európa általános társadalomföldrajzi képe</p>	<p>Mondjon példákat a vendégmunkások, a menekültek és a bevándorlók befogadásából adódó problémákra.</p> <p>Támassza alá példákkal a társadalmi fejlődés, a foglalkozási átrétegződés és az urbanizáció kapcsolatát.</p> <p>Mutassa be a társadalmi-gazdasági fejlettségi különbségeket Európában, magyarázza azok okait és következményeit.</p>
<p>9.3. Az Európai Unió földrajzi vonatkozásai</p>	<p>Magyarázza az európai integráció kialakulásához vezető okokat, ismerje fejlődésének történetét, kapcsolatát egyéb tömörülésekkel. Tudja elhelyezni az Európai Uniót a világ-gazdaság erőközpontjai között statisztikai adatok elemzése alapján.</p> <p>Ismerje az integráció bővítésének lehetőségeit és problémáit.</p> <p>Mutassa be a szervezet mezőgazdasági politikáját, területfejlesztési, környezetvédelmi és környezetgazdálkodási törekvéseit.</p>
<p>9.4. Észak-Európa</p>	<p>Mutassa be az országok szerepét Európa és a világ gazdaságában.</p>
<p>9.5. Nyugat-Európa</p> <p>Egyesült Királyság</p> <p>Franciaország</p>	<p>Mutassa be példákkal a történelmi és a gazdaságtörténeti múlt hatását a kontinensrész országainak mai gazdasági életében.</p> <p>Mondjon példákat a gazdasági szerkezetváltásra a XX. század második felében, és mutassa be azok következményeit.</p> <p>Ismerje a gyarmatosítás szerepét az ország gazdaságának fejlődésében, legyen tisztában világgazdasági szerepe átalakulásának okai-val.</p> <p>Ismertesse forráselemzés alapján a gazdasági szerkezetváltás sikeres és kevésbé sikeres útjait.</p> <p>Igazolja a gazdaságpolitika és a mezőgazdasági termelés sajátos vonásainak kapcsolatát.</p> <p>Mutassa be az idegenforgalom szerepét az ország gazdasági életében.</p>

<p>9.6. Dél-Európa</p> <p>Olaszország</p> <p>Spanyolország</p> <p>Szerbia</p> <p>Horvátország</p>	<p>Összegezze a Földközi-tenger jelentőségét a dél-európai országok társadalmi-gazdasági életében.</p> <p>Tudjon példákat mondani az északi és a déli területek közötti fejlettségi különbség következményeire.</p> <p>Fogalmazza meg az északi ipari háromszög fejlettségének okait, és mutassa be gazdasági kapcsolatait.</p> <p>Mutassa be a mediterrán táj, a történelmi és a kulturális örökség szerepét az ország idegenforgalmában.</p> <p>Mutassa be az idegenforgalmi és az egyéb adottságok szerepét az ország gazdasági fejlődésében.</p> <p>Mondjon példákat az ipar vezető ágazataira, gazdasági központokra. Tudja megmutatni ezeket a térképen.</p> <p>Mutassa be tájainak eltérő természeti és társadalmi jellemzőit, és tudjon példákat mondani azok következményeire.</p> <p>Ismertesse az ország iparának és mezőgazdaságának területi elrendeződését, a Vajdaság gazdasági szerepét.</p> <p>Jellemezze az ország eltérő adottságú tájait, a gazdasági fejlődés alapjait, gazdasági központjait.</p> <p>Ismertesse a nemzetiségek területi elhelyezkedését.</p>
<p>9.7. Közép-Európa tájainak és országainak természet- és társadalomföldrajzi képe</p> <p>Németország</p>	<p>Hasonlítsa össze Közép-Európa síkságainak, rögvídékeinek és magashegységeinek természeti adottságait, gazdasági lehetőségeit.</p> <p>Mutassa be az ország szerepét, súlyát a világgazdaságban és az Európai Unióban különböző forrásanyagok segítségével.</p> <p>Támassza alá példákkal az ipar területi és szerkezeti átalakulási folyamatát, a déli tartományok gyors gazdasági fejlődését.</p>

Lengyelország	<p>Jellemezze az ország nagytájait, ismertesse a tájak legfontosabb erőforrásait.</p> <p>Ismertesse a mezőgazdaság fejlődésének sajátos vonásait.</p> <p>Nevezze meg kontúrtérképen a fő gazdasági központokat.</p>
Csehország	<p>Jellemezze Csehország nagytájait, mutassa be azok természeti erőforrásait.</p> <p>Nevezze meg kontúrtérképen gazdasági életük fő központjait.</p>
Ausztria	<p>Hasonlítsa össze a medence és a magashegyvidéki területek gazdaságának jellemzőit.</p>
Szlovénia	
Szlovákia	<p>Ismertesse a társadalmi-gazdasági fejlődését. Indokolja az ország természeti erőforrásainak és gazdaságának térbeli elhelyezkedését.</p>
Románia	<p>Jellemezze a gazdasági élet területi elhelyezkedését és ágazati szerkezetét.</p>
<p>9.8. Kelet-Európa természet- és társadalomföldrajzi vonásai</p> <p>Oroszország</p>	<p>Ismertesse a volt Szovjetunió társadalmi-gazdasági jellemzőit. Mutassa meg térképen az utódállamokat.</p> <p>Sorolja fel a gazdálkodás természeti és társadalmi problémáit Oroszországban.</p> <p>Ismertesse az ország energiagazdaságának jellemzőit, az energiatermelés környezeti következményeit.</p>
Ukrajna	<p>Mutassa be statisztikai adatok alapján Ukrajna jelentőségét Európa és a világ gazdaságában.</p>

<p>10.1. A kontinensek általános természet- és társadalomföldrajzi képe</p>	<p>Ismertesse a kontinens szerkezeti felépítését és annak lemeztektonikai hátterét. Mutassa be éghajlati, növényzeti és talajtérképek összehasonlító elemzésével a kontinensek természetföldrajzi adottságait. Ismerje fel diagramok alapján a földrészek egyes éghajlatait és térképábrázolásokon az egyes éghajlati öveket. Mutassa be az egyes kontinensekre jellemző példákkal a vízszintes és a függőleges földrajzi övezetesség rendszerét. Legyen képes keresztmetszetet elemezni a kontinensek természeti adottságairól.</p> <p>Mutassa be a kontinensek világgazdasági szerepét, annak változásait.</p>
<p>10.2. Ázsia 10.2.1. Általános földrajzi kép</p>	<p>Mutassa be a kontinens vallási-kulturális sokszínűségét, ennek következményeit a társadalom életében. Mutassa be a kontinens világgazdasági szerepét, annak változásait. Elemmezze az élelmiszeri problémák kialakulásának okait, ismertesse a megoldásukra tett erőfeszítéseket.</p>
<p>10.2.2. Országai Kína Japán India</p>	<p>Ismertesse a társadalmi-gazdasági fejlődés sajátos vonásait. Ismertesse a külföldi tőke szerepét az ország gazdaságának fejlődésében. Mutassa be Hongkong szerepét Kína és Délkelet-Ázsia társadalmi-gazdasági fejlődésében.</p> <p>Mutassa be a gyarmatosítás hatását a térség társadalmi-gazdasági fejlődésére.</p> <p>Támassza alá tényekkel Japán szerepét Ázsia gazdasági fejlődésében. Bizonyítsa a világpiacon igényeihez való alkalmazkodás szerepét a gazdaság fejlődésében.</p> <p>Támassza alá példákkal a társadalmi, vallási hagyományok szerepét India gazdasági életében. Mutassa be az iparfejlődés eredményeit és ellentmondásait, a külföldi tőke szerepét.</p>
<p>10.2.3. Délkelet-Ázsia iparosodott és iparosuló országai</p>	<p>Ismertesse a felzárkózó országokat, sorolja fel gazdasági fejlődésük okait és jellemzőit. Fogalmazza meg adatok alapján a csoport országainak hasonló és eltérő gazdasági vonásait.</p>

<p>10.2.4. Nyugat-Ázsia, arab világ</p>		<p>Bizonyítsa a térség geopolitikai fontosságát. Mutassa be a vallás meghatározó szerepét a társadalmi-gazdasági életben. Ismerje az arab világ gazdasági jelentőségét, országainak közös és egyedi vonásait. Ismertesse Izrael sajátos gazdasági fejlődését.</p>
<p>10.3. Ausztrália és Óceánia</p>		<p>Mutassa be tematikus térképek segítségével a természeti adottságokban megnyilvánuló összefüggéseket, és az ausztrál gazdaság legfőbb vonásait. Értékelje Ausztrália szerepét a világgazdaságban.</p>
<p>10.4. Afrika általános földrajzi képe</p>		<p>Hasonlítsa össze trópusi-Afrika különböző természeti földrajzi adottságú tájainak gazdasági életét.</p> <p>Mutassa be a gyarmatosítás következményeit, a társadalmi-gazdasági elmaradottság okait, a népesedési problémákat, a megoldási lehetőségek ellentmondásait.</p>
<p>10.5. Amerika 10.5.1. Általános földrajzi képe</p>		<p>Vesse össze a földrajzi övezetességet Dél-Amerikában és Afrikában, indokolja a különbségeiket.</p> <p>Mondjon példákat az amerikai integrációs törekvésekre. Mutassa be példák alapján a népesség városba áramlásának okait és jellemzőit</p>
<p>10.5.2. Országai Amerikai Egyesült Államok</p>		<p>Ismertesse a népesség összetételének változásait, a bevándorlás szerepét a társadalmi-gazdasági fejlődésben.</p> <p>Mutassa be összefüggéseiben és elemezze a nagy gazdasági körzetek fejlődésének tendenciáit.</p>
<p>Mexikó</p> <p>Brazília</p>		<p>Mutassa be tematikus térképek felhasználásával az ország társadalmi-gazdasági életének jellemzőit.</p> <p>Mutassa be Mexikó példáján a fejlődő országok városiasodásának jellemző vonásait.</p> <p>Mutassa be a területi gazdasági különbségek természeti és társadalmi okait.</p>

11. A globális válságproblémák földrajzi vonatkozásai

6 óra

<p>11.1. A geoszférák környezeti problémáinak kapcsolatai</p>	<p>Mutassa be ábrások segítségével a földrajzi környezet társadalmi tevékenységek hatására bekövetkezett változásait.</p> <p>Legyen képes konkrét példák, esetelemzések alapján önálló véleményalkotásra, a témához kapcsolódó szemelvények elemzésére.</p>
<p>11.2. A népesség, a termelés és a fogyasztás növekedésének földrajzi következményei A Föld eltartóképessége</p>	<p>Mutassa be logikai kapcsolatok feltárásával, hogy a népesség energia-, nyersanyag-, fogyasztási cikk- és élelmiszerigénye hosszú távon a harmonikus, fenntartható fejlődés keretein belül elégíthető ki.</p>
<p>11.3. A környezeti válság kialakulása és az ellene folytatott küzdelem A környezeti és a gazdasági problémák globalizálódása Nemzetközi összefogás a környezetvédelemben</p>	<p>Értelmezze a környezeti válság kialakulásának okait és folyamatát. Mutassa be a földrajzi környezet társadalmi tevékenységek hatására bekövetkezett változásait.</p> <p>Igazolja, hogy a környezet állapotának feltárása, értékelése és egyensúlyának megóvása globális, nemzetközi feladat. Értelmezze a legfontosabb nemzetközi környezetvédelmi egyezményeket. Mutasson meg a világtérképen néhány nemzetközi védelem alá eső területet. Értelmezze szemelvények segítségével a fenntartható fejlődés elméletét és lehetőségeit.</p>

INFORMATIKA

EMELT SZINTŰ KÉPZÉS HELYI TANTERVE 11. évfolyam (72 óra)

Információs társadalom (2 óra)

TÉMÁK	
-------	--

<p>1.1. A kommunikáció (1 óra)</p> <p>1.1.1. A kommunikáció általános modellje</p> <p>1.1.2. Információs és kommunikációs technológiák és rendszerek</p> <p>1.1.3. Számítógépes információs rendszerek az iskolában és a gazdaságban</p> <p>1.1.4. Közhasznú információs források</p>	<p>Ismerje a kommunikáció modelljét és tudjon gyakorlati példákat (kommunikációs rendszereket) bemutatni értelmezni.</p> <p>Ismerje a használatos (tele)kommunikációs rendszereket (pl. telefon, tv, ...).</p> <p>Ismerjen számítógépes katalógusokat és adatbázisokat.</p> <p>Legyen képes összetett keresésre az interneten, keresőszoftverek segítségével.</p>
<p>1.2. Információ és társadalom (1 óra)</p> <p>1.2.1. Az informatika fejlődéstörténete</p> <p>1.2.2. A modern információs társadalom jellemzői</p> <p>1.2.3. Informatika és etika</p> <p>1.2.4. Jogi ismeretek</p>	<p>Ismerje az informatika fejlődéstörténetének főbb fázisait, eseményeit. Legyen elképzelése a legújabb információs és kommunikációs technológiák társadalmi hatásairól.</p> <p>Ismerje a túlzott informatikai eszközhasználat személyiségromboló, egészségkárosító hatását.</p> <p>Ismerje a helyi és a távhálózatok netikettjét.</p> <p>Tudja, hogy a vírusok a szoftverben és hardverben károkat okozhatnak. Legyen tisztában azzal, hogy az adat, az információ áru, jelentős értéket képviselhet.</p> <p>Ismerje a szerzői jog fogalmát. Tudja csoportosítani a szoftvereket felhasználói szerződés szerint (freeware, shareware, üzleti).</p>

Informatikai alapismeretek – hardver (2 óra)

TÉMÁK	
<p>2.1. Jelátalakítás és kódolás (1 óra)</p> <p>2.1.1. Analóg és digitális jelek</p> <p>2.1.2. Az adat és az adatmennyiség</p> <p>2.1.3. Bináris számábrázolás</p> <p>2.1.4. Bináris karakterábrázolás</p> <p>2.1.5. Bináris kép- és színkódolás</p> <p>2.1.6. Bináris hangkódolás</p>	<p>Ismerje az analóg és a digitális jel fogalmát, különbözőségeit. Tudja, hogy minden érzékelhető jel jó közelítéssel digitalizálható.</p>
<p>2.2. A számítógép felépítése (1 óra)</p> <p>2.2.1. A Neumann-elvű számítógépek</p> <p>2.2.2. A (személyi) számítógép részei és jellemzőik: Központi feldolgozó egység, memória, buszrendszer, interfészek</p>	<p>Ismerje a Neumann-elvet és azt, hogy más elven felépülő és működő számítógépek is léteznek.</p> <p>Ismerje a számítógép részeinek és perifériáinak funkcióit és fontosabb jellemzőit.</p> <p>Ismerje a logikai alpműveleteket és tudja alkalmazni feladatok megoldása során.</p>
<p>2.2.3. A perifériák típusai és főbb jellemzőik: bemeneti eszközök, kimeneti eszközök, bemeneti/kimeneti eszközök, háttértárak</p> <p>2.2.4. A (személyi) számítógép részeinek összekapcsolása és üzembe helyezése</p> <p>2.2.5. Hálózatok</p>	<p>Ismerje a helyi és távhálózatok felépítését és fontosabb jellemzőit.</p>

Informatikai alapismeretek – szoftver (1 óra)

TÉMÁK	
--------------	--

<p>3.1. Az operációs rendszer és főbb feladatai (1 óra)</p> <p>3.1.1. Az operációs rendszerek (fajtái) részei és funkciói, az operációs rendszer felhasználói felülete</p> <p>3.1.2. Könyvtárszerkezet, könyvtárak létrehozása, másolása, mozgatása, törlése, átnevezése</p> <p>3.1.3. Állományok típusai, keresés a háttértárakon</p> <p>3.1.4. Állománykezelés: létrehozás, törlés, visszaállítás, másolás, mozgatás, átnevezés, nyomtatás, megnyitás</p> <p>3.1.5. Az adatkezelés eszközei: Tömörítés, kicsomagolás, archiválás, adatvédelem</p> <p>3.1.6. A szoftver és a hardver karbantartó (segéd)programjai: víruskeresés és -irtás, víruspajzs, lemezkarbantartás, ...</p> <p>3.1.7. A hálózatok működésének alapelvei, hálózati be- és kijelentkezés, hozzáférési jogok, adatvédelem</p>	<p>Ismerje az operációs rendszerek fajtáit, fő részeit és legfontosabb feladatait. Legyen képes egy rendszer megjelenését, néhány paraméterét igényei szerint beállítani. Ismerje az operációs rendszer felhasználói felületét.</p> <p>Ismerje a könyvtárrendszer felépítését, igazodjon el benne. Ismerje a könyvtárműveleteket. Tudjon állományokat megkeresni. Ismerje és tudja használni az állománykezelő funkciókat. Értse a tömörítés lényegét, az archiválás és az adatvédelem szükségességét. Tudjon tömöríteni és kicsomagolni.</p> <p>Ismerje a vírus fogalmát, a leggyakoribb vírusok terjedési módját, valamint a védekezés eszközeit, módszereit. Tudja ellátni a lemezkarbantartás feladatait: lemez törlése, új lemez használatba vétele. Tudjon a hálózatba be- és kijelentkezni. Ismerje a (helyi) hálózati szolgáltatásokat és a felhasználói jogosultságokat.</p>
---	---

Adatbázis-kezelés (10 óra)

TÉMÁK	
<p>6.1. Az adatbázis-kezelés alapfogalmai (1 óra)</p> <p>6.1.1. Az adatbázis fogalma, típusai, adattábla, rekord, mező, kulcs</p>	<p>Tudjon különbséget tenni adattábla és adatbázis között. Ismerje a relációs adatmodell jellemzőit. A rendelkezésére álló adathalmazból tudjon adatrekordokat összeállítani. Legyen tisztában az adattábla és a kulcs fogalmával, tudjon kulcsmezőt kiválasztani.</p>
<p>6.2. Az adatbázis-kezelő program interaktív használata (1 óra)</p> <p>6.2.1. Adattípusok</p> <p>6.2.2. Adatbevitel, adatok módosítása, törlése</p> <p>6.2.3. Adatbázisok létrehozása, karbantartása</p>	<p>Ismerje az adatbázis-kezelőben használatos fontosabb mezőtípusokat (szöveg, különböző számtípusok, dátum, logikai); milyen adat tárolására alkalmasak, mik a velük végezhető műveletek. Tudjon létező adatbázist megnyitni, abból az adatokat a képernyőn megjeleníteni. Tudjon rekordokat vagy egyes mezőket kitörölni, vagy a benne levő adatokat újjal felülírni. Tudja a módosított adatokat kimenteni. Tudjon megadott szerkezetű adattáblát létrehozni. Képes legyen az adattábla mezőit helyesen kiválasztani, a kulcsmezőt meghatározni, az új táblát feltölteni. Tudjon adott szöveges feladathoz célszerű adattáblákat és azok közötti kapcsolatokat megtervezni.</p>

<p>6.3. Alapvető adatbázis-kezelési műveletek (6 óra)</p> <p>6.3.1. Lekérdezések, függvények használata</p> <p>6.3.2. Keresés, válogatás, szűrés, rendezés</p> <p>6.3.3. Összesítés</p>	<p>Tudjon a létező adatbázisban adott feltételeknek megfelelő rekordokat megjeleníteni és azokkal műveletet végezni.</p> <p>Ismerje és tudja felhasználni az SQL lekérdező nyelv alapvető utasításait.</p> <p>Tudja kiválasztani, hogy a kérdéshez mely mezők megjelenítése szükséges.</p>
<p>6.4. Képernyő és nyomtatási formátumok (2 óra)</p> <p>6.4.1. Űrlapok használata</p> <p>6.4.2. Jelentések használata</p>	<p>Tudjon az adattáblákból számítandó információkat megjeleníteni.</p> <p>Tudjon adott szövegnek megfelelő űrlapot és jelentést megtervezni és elkészíteni.</p> <p>Tudjon adott mezők felhasználásával jelentést kialakítani és nyomtatni.</p>

Algoritmizálás; adatmodellezés, programozási ismeretek (26 óra)

A programozási nyelvet mindig az adott tanév elején az éves munkatervben határozzuk meg.

TÉMÁK	
<p>10.1. Elemi és összetett adatok, állományszervezés, relációs adatstruktúrák (4 óra)</p> <p>10.1.1. Egész és valós számok, logikai értékek, karakterek</p> <p>10.1.2. Szöveg, sorozat, tömb, rekord, halmaz</p> <p>10.1.3. Állományok</p>	<p>Ismerje az adattípusok osztályozásának lehetséges fajtáit. Tudjon különbséget tenni egyszerű és összetett típusok között.</p> <p>Tudja a felsorolt összetett típusokat definiálni.</p> <p>Ismerje az egyes típusokhoz tartozó műveleteket. (Numerikus, logikai, karakter-, ill. szövegműveletek; továbbá tömbből elem kiválasztása indexével, rekordból mező kiválasztása nevével, halmazműveletek; szekvenciális állományokra alkalmazható műveletek)</p>
<p>10.2. Elemi algoritmusok típusfeladatokra (8 óra)</p> <p>10.2.1. Összegzés, eldöntés, kiválasztás, keresés, megszámlálás, maximum-kiválasztás, kiválogatás, elemi rendezések</p>	<p>Ismerje a strukturált programozás alapelveit, a lehetséges programszerkezeteket.</p> <p>Tudja a szükséges változókat kiválasztani, és programbeli használatukat szabatosan megfogalmazni.</p> <p>Tudja pontosan leírni az egyes típusfeladatok kiinduló állapotát (azaz felsorolni az értékkel rendelkező változókat és tulajdonságukat) és a várt eredményt (azaz mely változóba, milyen feltételek mellett, milyen értékeket kell visszaadnia a programnak). Tudja leírni a megfelelő algoritmusokat valamely algoritmus-leíró nyelven.</p>
<p>10.3. Rekurzió (2 óra)</p> <p>10.3.1. Rekurzió a feladatok és az algoritmusok világában</p>	<p>Ismerje a rekurzió fogalmát. Néhány egyszerű rekurziós feladaton tudjon bemutatni rekurzív algoritmusokat.</p>
<p>10.4. A programkészítés mint termék-előállítási folyamat (6 óra)</p> <p>10.4.1. A programkészítés lépései: feladatmeghatározás, tervezés, kódolás, tesztelés, hibakeresés, hatékonyság- és minőségvizsgálat, dokumentálás</p>	<p>Világosan lássa a tervezés és a kódolás közötti különbséget.</p> <p>Tisztában legyen a tesztelés szerepével és alapelveivel. Tudjon adott feladathoz olyan tesztadatokat meghatározni, amelyek a hibás működés kiszűrésére alkalmasak.</p>

<p>10.5. Számítógép a matematikában, a természet- és társadalomtudományi tantárgyakban (6 óra)</p> <p>10.5.1. Matematikai feladatok, egyszerű természettudományos szimulációs problémák, a középiskolai tantárgyakkal kapcsolatos egyszerű feladatok megoldása</p>	<p>Tudjon programot készíteni a felsorolt tantárgyak köréből megfogalmazott probléma megoldására, ha a megoldó módszerről részletes leírást kap.</p>
---	--

A programozás eszközei (31 óra)

TÉMÁK	
<p>11.1. Algoritmusleíró eszközök (3 óra)</p> <p>11.1.1. Feladatmegoldás egy algoritmus-leíró eszköz segítségével</p> <p>11.1.2. Az algoritmus-leíró</p>	<p>Ismerje a struktogramot vagy a folyamatábrát, és a mondatszerű algoritmus-leíró eszközt.</p> <p>Tudjon az egyikkel programot tervezni.</p>
<p>11.2. Programozási nyelv (14 óra)</p> <p>11.2.1. Egy programozási nyelv részbeni (specialitások nélküli) ismerete</p>	<p>Ismerjen egy programozási nyelven: típusdefiníciót, változódeklarációt, input és output utasításokat, alapvető programszerkezeteket (azaz szekvenciát, elágazást, ciklust), eljárásokat, állományból adatbeviteli és -kiviteli műveleteket.</p>
<p>11.3. Programfejlesztői környezet (14 óra)</p> <p>11.3.1. Kódolási, szerkesztési eszközök valamilyen programnyelvi fejlesztői környezetben</p> <p>11.3.2. Programkipróbálási eszközök valamilyen programnyelvi fejlesztői környezetben</p>	<p>Tudjon egy közepes nehézségű, de összetett feladatot strukturáltan megoldani az ismert programnyelven.</p> <p>Tudjon e felhasználóval kulturáltan kommunikálni adatbevitelt és adatkivítelt írni.</p> <p>Legyen képes a program különböző kimeneteinek tesztelésére alkalmas mintaadatokat adni.</p> <p>Tudjon nyomkövetéssel programot tesztelni.</p>

12. évfolyam (64 óra)

Informatikai alapismeretek – hardver (1 óra)

TÉMÁK	
<p>2.1. Jelátalakítás és kódolás (1 óra)</p> <p>2.1.1. Analóg és digitális jelek</p> <p>2.1.2. Az adat és az adatmennyiség</p> <p>2.1.3. Bináris számábrázolás</p> <p>2.1.4. Bináris karakterábrázolás</p> <p>2.1.5. Bináris kép- és színkódolás</p> <p>2.1.6. Bináris hangkódolás</p>	<p>Ismerje az analóg és a digitális jel fogalmát, különbözőségeit. Tudja, hogy minden érzékelhető jel jó közelítéssel digitalizálható.</p>

Informatikai alapismeretek – szoftver (1 óra)

TÉMÁK	
-------	--

<p>3.1. Az operációs rendszer és főbb feladatai (1 óra)</p> <p>3.1.1. Az operációs rendszerek (fajtái) részei és funkciói, az operációs rendszer felhasználói felülete</p> <p>3.1.2. Könyvtárszerkezet, könyvtárak létrehozása, másolása, mozgatása, törlése, átnevezése</p> <p>3.1.3. Állományok típusai, keresés a háttértárakon</p> <p>3.1.4. Állománykezelés: létrehozás, törlés, visszaállítás, másolás, mozgatás, átnevezés, nyomtatás, megnyitás</p> <p>3.1.5. Az adatkezelés eszközei: Tömörítés, kicsomagolás, archiválás, adatvédelem</p> <p>3.1.6. A szoftver és a hardver karbantartó (segéd)programjai: víruskeresés és -irtás, víruspajzs, lemezkarbantartás, ...</p> <p>3.1.7. A hálózatok működésének alapelvei, hálózati be- és kijelentkezés, hozzáférési jogok, adatvédelem</p>	<p>Ismerje az operációs rendszerek fajtáit, fő részeit és legfontosabb feladatait. Legyen képes egy rendszer megjelenését, néhány paraméterét igényei szerint beállítani. Ismerje az operációs rendszer felhasználói felületét.</p> <p>Ismerje a könyvtárrendszer felépítését, igazodjon el benne. Ismerje a könyvtárműveleteket. Tudjon állományokat megkeresni. Ismerje és tudja használni az állománykezelő funkciókat. Értse a tömörítés lényegét, az archiválás és az adatvédelem szükségességét. Tudjon tömöríteni és kicsomagolni.</p> <p>Ismerje a vírus fogalmát, a leggyakoribb vírusok terjedési módját, valamint a védekezés eszközeit, módszereit. Tudja ellátni a lemezkarbantartás feladatait: lemez törlése, új lemez használatba vétele. Tudjon a hálózatba be- és kijelentkezni. Ismerje a (helyi) hálózati szolgáltatásokat és a felhasználói jogosultságokat.</p>
---	---

Szövegszerkesztés (6 óra)

TÉMÁK	
<p>4.1. A szövegszerkesztő használata</p> <p>4.1.1. A program indítása</p> <p>4.1.2. A munkakörnyezet beállítása</p> <p>4.1.3. A szövegszerkesztő menürendszere</p> <p>4.1.4. Dokumentum megnyitása, mentése, nyomtatása</p>	<p>Tudja az általa tanult szövegszerkesztő programot indítani. Ismerje a szövegszerkesztő kezelő felületét.</p> <p>Tudjon szöveget bevinni, javítani, törölni.</p> <p>Tudjon többféle formátumú dokumentumot megnyitni, menteni és nyomtatni.</p> <p>Tudjon fontosabb típusdokumentumokat (pl. meghívó, levél, ...) önállóan készíteni.</p>
<p>4.2. Szövegszerkesztési alapok (4 óra)</p> <p>4.2.1. Szövegbevitel, szövegjavítás</p> <p>4.2.2. Karakterformázás</p> <p>4.2.3. Bekezdésformázás</p> <p>4.2.4. Felsorolás, számozás</p> <p>4.2.5. Tabulátorok használata</p> <p>4.2.6. Oldalformázás</p>	<p>Ismerje a szövegszerkesztés alapfogalmait (karakter, szó, sor, bekezdés, blokk, szakasz, oldal).</p> <p>Legyen képes karakterek betűtípusát, méretét, stílusát, színét megadni. Tudjon bekezdéseihez behúzást és térközt állítani, szövegbeosztást megadni, szegélyt, mintázatot megadni.</p> <p>Készítsen felsorolást, sorszámozott felsorolást. Tudjon különböző fajtájú tabulátorokat használni.</p> <p>Legyen tisztában az oldalbeállítás alapjaival (élőfej, élőláb, lapszámozás, margók, ...)</p>

<p>4.3. Szövegjavítási funkciók (1 óra)</p> <p>4.3.1. Keresés és csere</p> <p>4.3.2. Kijelölés, másolás, mozgatás, törlés</p> <p>4.3.3. Helyesírás ellenőrzés, szinonima szótár, elválasztás</p>	<p>Ismerje a szövegszerkesztő keresési, cserélési funkcióit.</p> <p>Tudjon kijelölni betűt, szót, bekezdést, szövegblokkot, legyen képes ezeket másolni, mozgatni, törölni.</p> <p>Tudjon ilyen más dokumentumból is beilleszteni.</p> <p>Használja a szövegszerkesztő nyelvi segédeszközeit.</p>
<p>4.4. Táblázatok, grafikák a szövegben (1 óra)</p> <p>4.4.1. Táblázatkészítés a szövegszerkesztővel, sorba rendezés</p> <p>4.4.2. Körlevélkészítés</p> <p>4.4.3. Táblázatok, grafikák, szimbólumok és más objektumok beillesztése a szövegbe, valamint formázásuk</p>	<p>Tudjon szöveges dokumentumokban táblázatokat szerkeszteni (sorokat, oszlopokat, cellákat beszúrni, törölni).</p> <p>Tudja a sorokat adott oszlop szerint sorba rendezni.</p> <p>Tudjon kördokumentumot készíteni. Legyen képes szimbólumokat és egyéb objektumokat beilleszteni a szövegbe, s azokat esztétikusan elhelyezni.</p>

Táblázatkezelés (18 óra)

TÉMÁK	
<p>5.1. A táblázatkezelő használata</p> <p>5.1.1. A program indítása</p> <p>5.1.2. A munkakörnyezet beállítása</p> <p>5.1.3. A táblázatkezelő menürendszere</p> <p>5.1.4. A táblázat megnyitása, mentése, nyomtatása</p>	<p>Tudja az általa tanult táblázatkezelő programot indítani.</p> <p>Ismerje a program kezelő felületét. Tudjon adatokat bevinni, illetve azokat törölni. Tudjon a megjelenítési üzemmódok között váltani.</p> <p>Tudjon többféle formátumú táblázatot megnyitni, menteni és nyomtatni.</p>
<p>5.2. A táblázatok felépítése</p> <p>5.2.1. Cella, oszlop, sor, aktív cella, tartomány, munkalap</p>	<p>Ismerje a cella, az oszlop, a sor, az aktív cella és a tartomány, valamint a munkalap fogalmát.</p> <p>Tudjon cellát, sort és oszlopot beilleszteni, illetve, törölni.</p>
<p>5.3. Adatok a táblázatokban (10 óra)</p> <p>5.3.1. Adattípusok</p> <p>5.3.2. Adatbevitel, javítás, másolás, mozgatás</p> <p>5.3.3. A cellahivatkozások használata</p> <p>5.3.4. Képletek szerkesztése: konstans, hivatkozás, függvény</p>	<p>Ismerje a szöveg, a szám, a logikai és dátum adattípusokat.</p> <p>Tudjon bonyolultabb képleteket és függvényeket használni (összeg, átlag, maximum, minimum, darabszám, feltételek a képletben, keresés stb.)</p> <p>Tudja a táblázat összetartozó adatait adott szempont szerint rendezni.</p> <p>Tudja a táblázat adatait szűrni.</p> <p>Tudjon hivatkozást használni munkalapon belül.</p> <p>Tudjon hivatkozást használni munkalapokon keresztül.</p> <p>Ismerje a címzési módokat: relatív, abszolút és vegyes címzést.</p>

<p>5.4. Táblázatformázás (1 óra)</p> <p>5.4.1. Sorok, oszlopok, tartományok kijelölése</p> <p>5.4.2. Karakter-, cella- és tartományformázások</p> <p>5.4.3. Cellák és tartományok másolása</p>	<p>Tudja alkalmazni a karakterformázás és a cellaformázás lehetőségeit.</p> <p>Tudja alkalmazni a cellán, illetve a tartományon belüli igazítás lehetőségeit.</p> <p>Tudja beállítani az oszlopszélességet és a sormagasságot.</p> <p>Tudja alkalmazni a szegélyezés és mintázat készítés lehetőségeit. Tudjon fejléceket és lábléceket készíteni.</p>
<p>5.5. Táblázatok, szövegek, diagramok (2 óra)</p> <p>5.5.1. Bonyolult táblázat készítése</p> <p>5.5.2. Formázási lehetőségek</p> <p>5.5.3. Diagramtípus kiválasztása, diagramok szerkesztése</p>	<p>Tudjon bonyolult, összetett táblázatot létrehozni.</p> <p>Ismerje a kapcsolatot a táblázatkezelő és a szövegszerkesztő rendszerek között.</p> <p>Tudja alkalmazni az oldalbeállításhoz kapcsolódó formázási lehetőségeket (tájolás, margó).</p> <p>Ismerje a diagramok és grafikonok szerkesztésének, módosításának lépéseit. Tudjon az ábrázolandó adatoknak és a belőle levonandó következtetéseknek megfelelő grafikontípust választani (pont, vonal, oszlop, kör). Tudjon grafikont és más objektumot beilleszteni.</p>
<p>5.6. Problémamegoldás táblázatkezelővel (5 óra)</p> <p>5.6.1. Tantárgyi feladatok megoldása</p> <p>5.6.2. A mindennapi életben előforduló problémák</p>	<p>Tudjon statisztikai problémákat megoldani táblázatkezelővel. Tudjon egyszerű és jól áttekinthető nyilvántartást készíteni.</p> <p>Tudjon táblázatot tervezni szöveges feladat alapján.</p>

Adatbázis-kezelés (8 óra)

TÉMÁK	
<p>6.1. Az adatbázis-kezelés alapfogalmai</p> <p>6.1.1. Az adatbázis fogalma, típusai, adattábla, rekord, mező, kulcs</p>	<p>Tudjon különbséget tenni adattábla és adatbázis között.</p> <p>Ismerje a relációs adatmodell jellemzőit.</p> <p>A rendelkezésére álló adathalmazból tudjon adatrekordokat összeállítani.</p> <p>Legyen tisztában az adattábla és a kulcs fogalmával, tudjon kulcsmezőt kiválasztani.</p>
<p>6.2. Az adatbázis-kezelő program interaktív használata</p> <p>6.2.1. Adattípusok</p> <p>6.2.2. Adatbevitel, adatok módosítása, törlése</p> <p>6.2.3. Adatbázisok létrehozása, karbantartása</p>	<p>Ismerje az adatbázis-kezelőben használatos fontosabb mezőtípusokat (szöveg, különböző számtípusok, dátum, logikai); milyen adat tárolására alkalmasak, mik a velük végezhető műveletek.</p> <p>Tudjon létező adatbázist megnyitni, abból az adatokat a képernyőn megjeleníteni.</p> <p>Tudjon rekordokat vagy egyes mezőket kitörölni, vagy a benne levő adatokat újjal felülírni.</p> <p>Tudja a módosított adatokat kimenteni.</p> <p>Tudjon megadott szerkezetű adattáblát létrehozni. Képes legyen az adattábla mezőit helyesen kiválasztani, a kulcsmezőt meghatározni, az új táblát feltölteni.</p> <p>Tudjon adott szöveges feladathoz célszerű adattáblákat és azok közötti kapcsolatokat megtervezni.</p>

<p>6.3. Alapvető adatbázis-kezelési műveletek (7 óra)</p> <p>6.3.1. Lekérdezések, függvények használata</p> <p>6.3.2. Keresés, válogatás, szűrés, rendezés</p> <p>6.3.3. Összesítés</p>	<p>Tudjon a létező adatbázisban adott feltételeknek megfelelő rekordokat megjeleníteni és azokkal műveletet végezni.</p> <p>Ismerje és tudja felhasználni az SQL lekérdező nyelv alapvető utasításait.</p> <p>Tudja kiválasztani, hogy a kérdéshez mely mezők megjelenítése szükséges.</p>
<p>6.4. Képernyő és nyomtatási formátumok (1 óra)</p> <p>6.4.1. Űrlapok használata</p> <p>6.4.2. Jelentések használata</p>	<p>Tudjon az adattáblákból számítandó információkat megjeleníteni.</p> <p>Tudjon adott szövegnek megfelelő űrlapot és jelentést megtervezni és elkészíteni.</p> <p>Tudjon adott mezők felhasználásával jelentést kialakítani és nyomtatni.</p>

Információs hálózati szolgáltatások (3 óra)

TÉMÁK	
<p>7.1. Kommunikáció az Interneten</p> <p>7.1.1. Elektronikus levelezési rendszer használata</p> <p>7.1.2. Állományok átvitele</p> <p>7.1.3. WWW</p> <p>7.1.4. keresőrendszerek</p> <p>7.1.5. Távoli adatbázisok használata</p>	<p>Ismerje az Internet fontosabb szolgáltatásait, alkalmazza a szolgáltatások fontosabb használati szabályait.</p> <p>Ismerjen egy levelezési rendszert. Tudjon levelet küldeni, fogadni, megválaszolni, továbbítani és törölni. Ismerje az elektronikus levél részeit és a levél jellemzőit. Tudjon a levélhez csatolást készíteni és fogadni.</p> <p>Ismerjen és tudjon alkalmazni egy állomány átviteli segédprogramot. Ismerje az állomány átvitel szolgáltatást. Tudjon internetről állományokat letölteni.</p> <p>Tudjon egy böngészőt használni. Ismerje a böngésző programok navigációs eszközeit.</p> <p>Tudjon kulcsszavas és tematikus keresőt használni.</p> <p>Tudjon egyszerű és összetett keresési feladatokat megoldani. Tudjon online adatbázisokat használni.</p>
<p>7.2. Web-lap készítés (3 óra)</p> <p>7.2.1. Hálózati dokumentumok szerkezete</p> <p>7.2.2. Web-lap készítése Web-szerkesztővel</p> <p>7.2.3. Formázási lehetőségek</p>	<p>Ismerje a Web-lap jellemző elemeit. A címsor, háttérszín, háttérkép, különböző színű, méretű, igazítású szöveg, listák, táblázatok, képek, animációk, hivatkozások elhelyezése egy grafikus Web-szerkesztővel.</p> <p>Tudjon egyszerű Web-lap szerkesztési feladatot elvégezni.</p> <p>Tudjon egyszerű Web-lapot készíteni a HTML leíró nyelv segítségével, egyszerű szövegszerkesztővel. Ismerje a HTML alapelemeit.</p>

Prezentáció és grafika (4 óra)

TÉMÁK	
<p>8.1. Prezentáció (bemutató) (2 óra)</p> <p>8.1.1. A program indítása</p>	<p>Tudja az általa tanult bemutatókészítő programot indítani.</p>

<p>8.1.2. A munkakörnyezet beállítása</p> <p>8.1.3. A program menürendszere</p> <p>8.1.4. Prezentációs anyag elkészítése (szöveg, táblázat, rajz, diagram, grafika, fotó, hang, animáció, diaminta ...) és formázása</p>	<p>Ismerje a program kezelő felületét.</p> <p>Tudjon bemutatót megnyitni, menteni és lejátszani különböző módokon.</p> <p>Tudjon bemutatót készíteni.</p>
<p>8.2. Grafika (2 óra)</p> <p>8.2.1. A program indítása</p> <p>8.2.2. A munkakörnyezet beállítása</p> <p>8.2.3. A program menürendszere</p> <p>8.2.4. Elemi alakzatok megrajzolása, módosítása</p> <p>8.2.5. Képek beillesztése, formázása</p>	<p>Tudja az általa tanult grafikai programot indítani.</p> <p>Ismerje a program kezelő felületét.</p> <p>Tudjon grafikát, illetve képállományokat megnyitni, menteni és nyomtatni.</p> <p>Tudjon elemi ábrákat rajzolni, javítani, transzformálni.</p> <p>Tudjon képeket képfeldolgozó programmal kezelni, módosítani, minőségét javítani.</p> <p>Grafikus ábráit, képeit tudja szöveges környezetben esztétikusan elhelyezni.</p>

Könyvtárhasználat (3 óra)

TÉMÁK	
<p>9.1. Könyvtárak (1 óra)</p> <p>9.1.1. A könyvtár fogalma, típusai</p> <p>9.1.2. Eligazodás a könyvtárban: olvasóterem, szabadpolcos rendszer, multimédia övezet</p> <p>9.1.3. A helyben használható és a kölcsönözhető könyvtári állomány</p> <p>9.1.4. A könyvtári szolgáltatások</p>	<p>Ismerje a könyvtár fogalmát, típusait: hagyományos és elektronikus könyvtárak. Tudja kiválasztani a dokumentumokat és használni az eszközöket.</p> <p>Ismerje és tudja használni a gyakoribb könyvtári szolgáltatásokat.</p>
<p>9.2. Dokumentumok (1 óra)</p> <p>9.2.1. Nyomtatott dokumentumok</p> <p>9.2.2. Nem nyomtatott dokumentumok, illetve adathordozók (kazetta, diakép, film, CD, mágneslemez, DVD)</p>	<p>Tudja használni a kézikönyveket és a közhasznú információs forrásokat.</p> <p>Tudja használni a gyakoribb nem nyomtatott dokumentumokat.</p>
<p>9.3. Tájékoztató eszközök (1 óra)</p> <p>9.3.1. Katalógusok</p> <p>9.3.2. Adatbázisok</p> <p>9.3.3. Közhasznú információs források (pl. telefonkönyv, menetrend, térkép)</p>	<p>Tudjon keresni a betűrendes leíró katalógusban.</p> <p>Tudjon adatokat gyűjteni számítógépes adatbázisból. Tudjon információt keresni az interneten, ismert keresőprogramokat használni.</p>

Algoritmizálás; adatmodellezés, programozási ismeretek (10 óra)

A programozási nyelvet mindig az adott tanév elején az éves munkatervben határozzuk meg.

TÉMÁK	

<p>10.1. Elemi és összetett adatok, állományszervezés, relációs adatstruktúrák</p> <p>10.1.1. Egész és valós számok, logikai értékek, karakterek 10.1.2. Szöveg, sorozat, tömb, rekord, halmaz 10.1.3. Állományok</p>	<p>Ismerje az adattípusok osztályozásának lehetséges fajtáit. Tudjon különbséget tenni egyszerű és összetett típusok között. Tudja a felsorolt összetett típusokat definiálni. Ismerje az egyes típusokhoz tartozó műveleteket. (Numerikus, logikai, karakter-, ill. szövegműveletek; továbbá tömbből elem kiválasztása indexével, rekordból mező kiválasztása nevével, halmazműveletek; szekvenciális állományokra alkalmazható műveletek)</p>
<p>10.2. Elemi algoritmusok típusfeladatokra</p> <p>10.2.1. Összegzés, eldöntés, kiválasztás, keresés, megszámlálás, maximum-kiválasztás, kiválogatás, elemi rendezések</p>	<p>Ismerje a strukturált programozás alapelveit, a lehetséges programszerkezeteket. Tudja a szükséges változókat kiválasztani, és programbeli használatukat szabatosan megfogalmazni. Tudja pontosan leírni az egyes típusfeladatok kiinduló állapotát (azaz felsorolni az értékkel rendelkező változókat és tulajdonságukat) és a várt eredményt (azaz mely változóba, milyen feltételek mellett, milyen értékeket kell visszaadnia a programnak). Tudja leírni a megfelelő algoritmusokat valamely algoritmus-leíró nyelven.</p>
<p>10.3. Rekurzio</p> <p>10.3.1. Rekurzio a feladatok és az algoritmusok világában</p>	<p>Ismerje a rekurzio fogalmát. Néhány egyszerű rekurzio feladaton tudjon bemutatni rekurzív algoritmusokat.</p>
<p>10.4. A programkészítés mint termék-előállítási folyamat (5 óra)</p> <p>10.4.1. A programkészítés lépései: feladatmeghatározás, tervezés, kódolás, tesztelés, hibakeresés, hatékonyság- és minőségvizsgálat, dokumentálás</p>	<p>Világosan lássa a tervezés és a kódolás közötti különbséget. Tisztában legyen a tesztelés szerepével és alapelveivel. Tudjon adott feladathoz olyan tesztadatokat meghatározni, amelyek a hibás működés kiszűrésére alkalmasak.</p>
<p>10.5. Számítógép a matematikában, a természet- és társadalomtudományi tantárgyakban (5 óra)</p> <p>10.5.1. Matematikai feladatok, egyszerű természettudományos szimulációs problémák, a középiskolai tantárgyakkal kapcsolatos egyszerű feladatok megoldása</p>	<p>Tudjon programot készíteni a felsorolt tantárgyak köréből megfogalmazott probléma megoldására, ha a megoldó módszerrel részletes leírást kap.</p>

A programozás eszközei (10 óra)

TÉMÁK	
<p>11.1. Algoritmusleíró eszközök</p> <p>11.1.1. Feladatmegoldás egy algoritmus-leíró eszköz segítségével 11.1.2. Az algoritmus-leíró eszközök fajtái</p>	<p>Ismerje a struktogramot vagy a folyamatábrát, és a mondatszerű algoritmus-leíró eszközt. Tudjon az egyikkel programot tervezni.</p>
<p>11.2. Programozási nyelv (5 óra)</p> <p>11.2.1. Egy programozási nyelv részbeni (specialítások nélküli) ismerete</p>	<p>Ismerjen egy programozási nyelven: típusdefiníciót, változódeklarációt, input és output utasításokat, alapvető programszerkezeteket (azaz szekvenciát, elágazást, ciklust), eljárásokat, állományból adatbeviteli és -kiviteli műveleteket.</p>

<p>11.3. Programfejlesztői környezet (5 óra)</p> <p>11.3.1. Kódolási, szerkesztési eszközök valamilyen programnyelvi fejlesztői környezetben</p> <p>11.3.2. Programkipróbálási eszközök valamilyen programnyelvi fejlesztői környezetben</p>	<p>Tudjon egy közepes nehézségű, de összetett feladatot strukturáltan megoldani az ismert programnyelven.</p> <p>Tudjon e felhasználóval kulturáltan kommunikáló adatbevitelt és adatkivitel írti.</p> <p>Legyen képes a program különböző kimeneteinek tesztelésére alkalmas mintaadatokat adni.</p> <p>Tudjon nyomkövetéssel programot tesztelni.</p>
---	---

MAGYAR NYELV ÉS IRODALOM

KOMPETENCIÁK

Középszint és emelt szint

1.

Szövegértés

1.1. Információk feldolgozása és megítélése

Információk célirányos és kritikus használata: kiválasztás, újrendezés a téma és az olvasási cél összefüggésében.

1.1.1. Nyomatott és elektronikus információforrások ismerete és használata (pl. *egynyelvű szótár, antológia, kézikönyv, lexikon, enciklopédia, írott és elektronikus sajtó; CD-ROM, Magyar Elektronikus Könyvtár*).

1.1.2. Nyelvi-nyelvtani, irodalmi ismeretek alkalmazása nyomatott és elektronikus információforrások szövegeinek értelmezésében, létrehozásában, összehasonlításában, megítélésében.

1.1.3. Gondolatokról, ismeretekről, véleményekről a személyes állásfoglalás kialakítása.

1.2. Irodalmi és nem irodalmi szövegek értelmezése

Különböző szövegértelmezési eljárások alkalmazása a műfajnak, az adott szempontnak megfelelően.

1.2.1. Szépirodalmi, szakmai-tudományos, publicisztikai, gyakorlati szövegek értelmezésével, összehasonlításával, értékelésével a gondolatmenet, a kifejezőmód, a műfaj, a szerkezet, a grammatikai szerveződés, a stílus jelentéshordozó szerepének megfogalmazása.

1.2.2. Annak bemutatása, hogyan hordozza és fejezi ki az irodalom különböző korok és emberek tapasztalatait, élményeit, gondolatait, erkölcsi megfontolásait.

1.2.3. Szövegen belüli és szövegek közötti jelentésbeli egymásra utalások megfogalmazása.

1.2.4. Írott közlésekben, megnyilatkozásokban a cél, a kommunikatív kontextus meghatározása, a szerzői vélemények, álláspontok felismerése, rekonstruálása, értékelése.

1.2.5. Olvasmányokra való tárgyyszerű, illetve a személyes érintettséget is kifejező reagálás különböző írásbeli és szóbeli közlésmódban a műfaji normák és a címzettek figyelembevételével.

2. Írásbeli szövegalkotás

Különböző témákban, különböző műfajokban széles körű olvasottságon alapuló tájékozottság és személyes vélemény megfogalmazása a műfajnak, a témának, a címzettnek megfelelő szabadsággal.

2.1. Tájékoztató, érvelő, esszé típusú szövegek létrehozása a megadott témákban (pl. *a kulturális örökség; a civilizáció ellentmondásai; az élet minősége, a mindennapi életvitel döntéshelyzetei; az emberi kapcsolatok, az erkölcsi kérdések, az érzelmek; a mindenkori jelen problémahelyzetei, kérdései, válaszai; a tömegkommunikáció, az információs társadalom*).

2.2. Írásbeli és szóbeli műfajok felépítési, nyelvhasználati normáinak önálló alkalmazása, ideértve az önellenőrzés és a javítás képességét.

2.3. A megnyilatkozás céljának, tárgyának megfelelő kifejezettségű és stílusú közlés, a köznyelvi norma alkalmazása, biztos helyesírás, rendezett, olvasható írásképp.

2.4. Kérdés, probléma írásbeli megvitatása, a téma több nézőpontú értékelését is magában foglaló önálló vélemény, álláspont, következtetés megfogalmazása az érvelés módszerével.

2.5. Műalkotások (pl. költészet, széppróza, színház, film, épített környezet, társadalmi világ, képzőművészet, zene) keltette hangulat, élmény, vélemény, álláspont, értékelés kifejezése.

2.6. Hivatalos írásművek (pl. hozzászólás, pályázat, levél, önéletrajz, kérvény) szerkezeti, tartalmi, nyelvi normáinak alkalmazása.

3. Beszéd, szóbeli szövegalkotás

3.1. A beszédhelyzetnek, a műfajnak és a témának megfelelő nyelvi norma követésével lényegre törő, világos felépítésű, önállóan kifejtett közlés.

3.2. A nyilvános beszéd, a közszereplés főbb nyelvi és viselkedésszerű kritériumainak, zenei eszközeinek - artikuláció, beszédtempó, hangerő, hangsúly, hanglejtés, szünet - alkalmazása élőbeszédben, felolvasásban, memoriter szöveghű előadásában, adott témáról szóló szóbeli előadásban.

4. Fogalomhasználat

4.1. Szövegértelmezés, olvasmányélmény, személyes állásfoglalás fogalmilag helytálló bemutatása, előadása.

4.2. Erkölcsi, esztétikai, poétikai, retorikai, stilisztikai fogalmak beszédhelyzetnek, témának megfelelő önálló alkalmazása.

4.3. Fogalmak összefüggéseinek, változó jelentésének megértése - bizonyítása példákkal.

Csak emelt szinten

4.4. Fogalmak értelmezése, meghatározása, összehasonlítása történeti kontextusokban is.

4.5. Fogalmak változó érvényességéből következtetések megfogalmazása (pl. a köznyelvi norma alakulása, az irodalmiság fogalmának változásai).

11. ÉVFOLYAM MAGYAR NYELV

TÉMÁK	VIZSGASZINTEK	
		Emelt
1.1. Ember és nyelv	26	A nyelv szerepe a világról formált tudásunkban. A nyelvi változás, a nyelv mint változó rendszer.
1.2. Kommunikáció	26	A kommunikáció fogalmának interdiszciplináris jellege.
1.2.1. A jel, a jelrendszer		A nyelvi jel sajátosságai.

1.2.2. Nyelvi és vizuális kommunikáció		Társadalmak és kultúrák jelrendszereinek történeti eltéréseire egy-két példa (<i>a folklór, az utca, az elektronikus kommunikáció jelrendszere</i>).
1.2.3. A nyelvhasználat mint kommunikáció		A nyelvi és nem nyelvi kommunikációs normák kultúránkénti eltérései példák alapján.
1.2.4. Kommunikációs funkciók és közlésmódok		A kommunikációs funkciók fogalma és szerepe.
1.2.5. Személyközi kommunikáció		A közvetlen személyközi kommunikáció, az írott és elektronikus
1.2.6. A tömegkommunikáció		tömegkommunikáció különbségeinek felismerése és összehasonlítása.
1.3.4. Nyelvművelés		A nyelvművelés szerepe az új nyelvi fejlemények, jelenségek értelmezésében.
1.5. A nyelvi szintek	12 ó.	A leíró grammatika mint a magyar nyelvi rendszer modellje.
1.5.1. Hangtan		A magyar hangállomány. A magyar hangrendszer néhány nyelvtörténeti vonatkozása.
1.5.2. Alaktan és szótan		A magyar helyesírás rendszere, a helyesírás stilisztikai változatai. A szófajváltás jelensége, a többszófajúság.
1.5.3. Mondattan		A mondat fogalma, a rendszermondat és a szövegmondat.
1.5.4. A mondat szintagmatikus szerkezete		A szinteződés és a tömbösödés jelenségei. Mondatvariánsok közötti különbségek értelmezése, pl. a <i>stílusérték szempontjából</i> .
1.5.5. A mondat a szövegben		Összetett mondatok elemzése szerkezeti rajzzal.
1.5.6. Logikai és grammatikai viszonyok az összetett mondatban		A szóalkotás ritkább módjai: elvonás, tapadás, jelentésmegoszlása, rövidítések.
1.5.7. Szókincs és frazeológia		A szóteremtés jelentősége, az indulatszók, a hangutánzás és hangulatfestés.
1.6. A szöveg	13 ó.	Lineáris és globális kohézió a szövegben. Szövegelemzés megfelelő fogalmak alkalmazásával. A szöveg pragmatikai, szemantikai és grammatikai megközelítése.

1.6.1. A szöveg és a kommunikáció	A címzett szerepe a szöveg megszerkesztettségében, a kifejtés mélységében.
1.6.2. A szöveg szerkezete és jelentése	A szöveg dinamikus és statikus összetevői.
1.6.3. Szövegértelmezés	
1.6.4. A szöveg szóban és írásban	A szövegtipológiai elemzés fő szempontjai. A beszéd és az írás összehasonlítása (a beszéd mint többdimenziós rendszer).
1.6.5. Az intertextualitás	Az írott és az elektronikus tömegkommunikáció szövegtípusait elkülönítő nyelvi és nem nyelvi tényezők.
1.6.6. A szövegtípusok	
1.6.7. Szöveg a médiában	
	Médiaközlések elemzése (pl. hír, hírmagyarázat, tudósítás, interjú, cikk, glossza, ismeretterjesztő szöveg): tartalmi, szerkezeti és szövegformálási kritériumai, nyelvhasználati hatásheli sajátosságai
1.8. Stílus és jelentés	4 ó.
1.8.1. Szóhasználat és stílus	A szóhasználat nyelvtani, jelentésbeli és stílári kötöttségei.
1.8.2. A szójelentés	A jelentés fogalmi megközelítései: szóelemek (grammatikai jelentés), lexémák (szótári szavak), szó szerkezetek (grammatikai viszonyok) jelentése, állandósult szókapcsolatok, szóértékű nyelvi elemek jelentésviszonyai.
	Nyelv, beszéd, szöveg és stílus összefüggése, a stílusérték fogalma, a konnotatív és a denotatív jelentéssel összefüggésben is. A szójelentés változásai.
	Stílusvariánsok nyelvi-nyelvtani elemzése és alkalmazása.

1.8.3. Állandósult nyelvi formák	Következtetések megfogalmazása a nyelvi-stilisztikai eszközök lehetőségeiről.
1.8.4. Nyelvi-stilisztikai változatok	Összetett képrendszerek, képi hálózatok, jelképrendszerek.
1.8.5. Stíluszeszközök	Az alakzatok egyéb fajtái: paradoxon, oxymoron, inverzió
1.8.6. Stílusréteg, stílusváltozat	<p>Irodalmi és nem irodalmi szövegek stílushatásának komplex értékelése.</p> <p>A mondatszerkezet stiláris változatai - a verbális stílus, a nominális stílus, hiányos mondat, körmondat. A stílusrétegeket elkülönítő tényezők.</p> <p>Nyelvi-stilisztikai variánsok összehasonlító elemzése különböző stílusrétegekből vett szövegek körében. A stílus és norma koronkénti változatai - néhány példa bemutatásával.</p>
<i>12. évfolyam magyar nyelv</i>	
1.3. A magyar nyelv története 6 ó.	<p>A nyelvrokonság kutatásának módszerei. Az ősmagyar, az ómagyar, középmagyar korszak, az újmagyar kor. A nyelvtörténeti korszakokat jellemző változások néhány példája a hangrendszerből, a nyelvtani rendszerből. Az életmód, a történelem és a szókincs néhány összefüggése, anyagi és szellemi műveltség megjelenése a szókészletben - néhány példával. A szókészlet rétegei: ősi örökség, belső keletkezésű elemek, jövevényszók, nemzetközi műveltségyszók, idegen szavak. Néhány szöveg bemutatása a régi magyar irodalom köréből (<i>pl. Pázmány Péter, Mikes Kelemen</i>). Az egységes írott nyelvi norma kialakulása. A könyvnyomtatás, a tudományok fejlődésének szerepe.</p>
1.3.1. A magyar nyelv rokonsága	
1.3.2. Nyelvtörténeti korszakok	
1.3.3. Az írott nyelvi norma kialakulása	

<p>1.4. Nyelv és társadalom 1.4.1. Nyelvváltozatok</p> <p>1.4.2. Kisebbségi nyelvhasználat</p> <p>1.4.3. A határon túli magyar nyelvűség</p> <p>1.4.4. Tömegkommunikáció és nyelvhasználat</p>	<p>3 ó.</p>	<p>A rétegnyelvi szótárak (pl. <i>tájszótár, szaknyelvi szótár</i>).</p> <p>Legalább egy nyelvjárástípus főbb jellemzői (pl. <i>nyugati, palóc, déli, tiszai, mezőszéki, székely, csángó</i>).</p> <p>A szókincs szerepének jellemzése nem irodalmi és irodalmi művekben (pl. újságnyelvben, szaknyelvben, szociográfiában).</p> <p>A főbb nézetek a kétnyelvűségről, a kettősnyelvűségről.</p> <p>Nyelvpolitika, nyelvi tervezés.</p>
<p>1.7. A retorika alapjai 1.7.1. A nyilvános beszéd</p> <p>1.7.2. Érvelés, megvitátás, vita</p> <p>1.7.3. A szövegszerkesztés eljárásai</p>	<p>3 ó.</p> <p>A retorika mint a meggyőzés művelete a gondolatközlésben.</p> <p>A nyilvános beszéd, a közszereplés főbb nyelvi és viselkedésbeli kritériumai. Az élőbeszéd fajtái.</p> <p>A beszéd felépítése, a szövegszerkesztés lépései az anyaggyűjtéstől a megszólalásig. Az érvelés, az érvelés beszédhelyzete és eszközei.</p> <p>A kulturált vitatkozás kritériumai, vita értelmezése.</p> <p>Az írásbeli meggyőzés eljárásai, az érvelés műfajai: a bizonyítás, a cáfolat, néhány érvtípus.</p> <p>Hitelesség, hatás, meggyőzési szándék; a manipuláció felismerése, értékelése.</p> <p>A spontán megnyilatkozás és a megtervezett szöveg különbsége.</p> <p>A témajelölő cím mint a globális kohézió eszköze.</p> <p>Az összefoglalás funkciója és típusai (pl.</p>	<p>A retorika jelentősége és alkalmazásának társadalmi színterei.</p> <p>A retorika mint a szónoklás tudománya.</p> <p>Néhány történeti értékű és jelenkori szónoki beszéd retorikai eszközei és esztétikai hatása. Hangzó szövegek elemzése, összehasonlítása.</p> <p>A jelentésrétegek feltárása, megfogalmazása irodalmi és nem irodalmi szövegekben (<i>aktuális tagolás, új közlések, implikációk, kontextusok stb.</i>)</p>
<p>1.5. A nyelvi szintek 1.5.1. Hangtan</p> <p>1.5.2. Alaktan és szótan</p>	<p>3 ó.</p>	<p>A leíró grammatika mint a magyar nyelvi rendszer modellje.</p> <p>A magyar hangállomány.</p> <p>A magyar hangrendszer néhány nyelvtörténeti vonatkozása.</p> <p>A magyar helyesírás rendszere, a helyesírás stilisztikai változatai.</p> <p>A szófajváltás jelensége, a többszófajúság.</p>

1.5.3. Mondattan	
1.5.4. A mondat szintagmatikus szerkezete	A mondat fogalma, a rendszermondat és a szövegmondat.
1.5.5. A mondat a szövegben	A színteződés és a tömbösödés jelenségei. Mondatvariánsok közötti különbségek értelmezése, pl. a <i>stílusérték szempontjából</i> .
1.5.6. Logikai és grammatikai viszonyok az összetett mondatban	Összetett mondatok elemzése szerkezeti rajzzal.
1.5.7. Szókincs és frazeológia	A szóalkotás ritkább módjai: elvonás, tapadás, jelentésmegoszlása, rövidítések. A szóteremtés jelentősége, az indulatszók, a hangutánzás és hangulatfestés.

2. IRODALOM 11. évfolyam

2.1. Szerzők, művek

TÉMÁK	VIZSGASZINT	
		Emelt szint
2.1.1. Életművek 10 ó.	Petőfi Sándor, Arany János. Az életút, az életmű jelentős tényei. Kronológiai és topográfiai tájékozottság, a szerzők jellegzetes regionális, kulturális kötődései, a pályakép főbb jellemzői, néhány kortárs megnevezése. A főbb művek szövegismereten alapuló értelmezése, kapcsolatok a művek között (<i>pl. témák, műfajok, kifejezőmód, jellemző motívumok</i>), a művek elhelyezése az életműben, az adott korszakban. Memoriterek szöveghű és kifejező előadása. Művekről szóló olvasatok, vélemények értelmezése.	A pályaszakaszokat jellemző főbb témák, kérdésfeltevések. A pályaképre ható irányzatok és szellemi kötődések, világirodalmi párhuzamok. Kötetek, ciklusok, témák, motívumok. Művek hatása, fogadtatása - egy-két példa alapján. A szerző utóélete, helye és hatása az irodalmi-kulturális hagyományban. Kritikák, különböző interpretációk.

<p>2.1.2. Portrék</p> <p>3 ó.</p>	<p>Balassi Bálint, Csokonai Vitéz Mihály, Berzsenyi Dániel, Kölcsey Ferenc, Vörösmarty Mihály</p> <p>Az életmű néhány jellemzője keretében 2-3 lírai és/vagy értelemszerűen egy vagy néhány epikai, drámai alkotás bemutatása, értelmezése <i>pl. a korstílus, a téma, a műfaj, a kompozíció, a jellemző motívumok, jelentésrétegek, világlátás alapján.</i></p> <p>Memoriterek - legalább három szerzőtől teljes szövegek, összefüggő részletek.</p>	<p>Legalább 3-4 lírai és/vagy 1-2 epikai alkotás szövegismereten alapuló több szempontú értelmezése.</p> <p>Tájékozottság a korszakban, a kortársak között (pl. Berzsenyi és Kazinczy, Berzsenyi és Kölcsey; Jókai és kora), az irodalmi hagyományban (<i>pl. az antik hagyomány Berzsenyi, Kosztolányi, Radnóti költészetében</i>).</p> <p>Műfaji, kifejezőmódbeli, tematikai sajátosságok a korszak szellemi irányzataival, a korstílussal való összefüggésben is.</p> <p>A művekben felvetett kérdések néhány etikai, esztétikai, filozófiai vonatkozása.</p>
<p>2.1.3. Látásmódok</p> <p>3 ó.</p>	<p>Zrínyi Miklós, Jókai Mór</p> <p>Választandó legalább három szerző a felsoroltak közül. (A lista bővíthető legfeljebb két, a fentiekhez hasonló jelentőségű szerzővel.)</p> <p>A világlátás és a kifejezőmód sajátosságainak bemutatása egy-két mű lényegre törő értelmezésével.</p>	<p>Választandó legalább 4 szerző a felsoroltak közül.</p> <p>A választott szerző 2-3 lírai és/vagy 1-2 epikai, illetve drámai művének értelmezése a korszak szellemi irányzataival való összefüggésben is.</p> <p>A művekben felvetett kérdések néhány etikai, esztétikai, filozófiai vonatkozása.</p> <p>A művek fogadtatása, hatása, utóélete az irodalmi-kulturális hagyományban - egy-egy</p>
<p>2.1.5. Világirodalom</p> <p>15 ó.</p>	<p>Az európai irodalom alapvető hagyományai: az antikvitás és a Biblia (<i>pl. műfajok, témák, motívumok, hőstípusok</i>).</p> <p>A romantika jellemzőinek és egy-két kiemelkedő képviselőjének bemutatása.</p>	<p>Középkor, reneszánsz, barokk, felvilágosodás, romantika korszakokként legalább két-két mű bemutatása.</p> <p>Művek értelmezése - <i>pl. műfaji sajátosságok, a téma, a kompozíció összefüggései, a lehetséges és szükséges stíluskorszakbeli, stílustörténeti vonatkozások</i> - a korszak szellemi irányzataival, a korstílussal való összefüggésben is.</p>
<p>2.1.6. Színház- és drámatörténet</p> <p>8 ó.</p>	<p>Színház és dráma különböző korszakokban.</p> <p>Az alábbi műveknek, a szerzők/korszakok 1-1 művének értelmezése az adott korszak színházi/irodalmi hagyományainak összefüggésében: Szophoklész, Shakespeare, Molière, Katona József: Bánk bán</p>	<p>Színház és dráma (<i>pl. színpadi megjelenítések összehasonlítása</i>).</p> <p>Egy-egy dráma elemzése a következő szerzőktől/műfajokból: Ibsen, Csehov</p>

12

12. évfolyam

Szerzők, művek

TÉMÁK	VIZSGASZINT	
		Emelt szint

<p>2.1.1. Életművek</p> <p>10 ó.</p>	<p>Arany János, Ady Endre, Babits Mihály, Kosztolányi Dezső, József Attila.</p> <p>Az életút, az életmű jelentős tényei.</p> <p>Kronológiai és topográfiai tájékozottság, a szerzők jellegzetes regionális, kulturális kötődései, a pályakép főbb jellemzői, néhány kortárs megnevezése.</p> <p>A főbb művek szövegismereten alapuló értelmezése, kapcsolatok a művek között (<i>pl. témák, műfajok, kifejezőmód, jellemző motívumok</i>), a művek elhelyezése az életműben, az adott korszakban.</p> <p>Memoriterek szöveghű és kifejező előadása.</p> <p>Művekről szóló olvasatok, vélemények értelmezése.</p>	<p>A pályaszakaszokat jellemző főbb témák, kérdésfeltevések.</p> <p>A pályaképre ható irányzatok és szellemi kötődések, világirodalmi párhuzamok.</p> <p>Kötetek, ciklusok, témák, motívumok.</p> <p>Művek hatása, fogadtatása - egy-két példa alapján.</p> <p>A szerző utóélete, helye és hatása az irodalmi-kulturális hagyományban.</p> <p>Kritikák, különböző interpretációk.</p>
<p>2.1.2. Portrék</p> <p>10 ó.</p>	<p>Mikszáth Kálmán, Móricz Zsigmond, Szabó Lőrinc, Radnóti Miklós, Weöres Sándor, Ottlik Géza, Márai Sándor, Pilinszky János.</p> <p>Az életmű néhány jellemzője keretében 2-3 lírai és/vagy értelemszerűen egy vagy néhány epikai, drámai alkotás bemutatása, értelmezése <i>pl. a korstílus, a téma, a műfaj, a kompozíció, a jellemző motívumok, jelentésrétegek, világlátás alapján.</i></p> <p>Memoriterek - legalább három szerzőtől teljes szövegek, összefüggő részletek.</p>	<p>Legalább 3-4 lírai és/vagy 1-2 epikai alkotás szövegismereten alapuló több szempontú értelmezése.</p> <p>Tájékozottság a korszakban, a kortársak között (<i>pl. Berzsenyi és Kazinczy, Berzsenyi és Kölcsey; Jókai és kora</i>), az irodalmi hagyományban (<i>pl. az antik hagyomány Berzsenyi, Kosztolányi, Radnóti költészetében</i>).</p> <p>Műfaji, kifejezőmódbeli, tematikai sajátosságok a korszak szellemi irányzataival, a korstílussal való összefüggésben is.</p> <p>A művekben felvetett kérdések néhány etikai, esztétikai, filozófiai vonatkozása.</p>
<p>2.1.3. Látásmódok</p> <p>9 ó.</p>	<p>Krúdy Gyula, Karinthy Frigyes, Kassák Lajos, Illyés Gyula, Németh László, Örkény István, Nagy László, Nemes Nagy Ágnes, Szilágyi Domokos. Választandó legalább három szerző a felsoroltak közül. (A lista bővíthető legfeljebb két, a fentiekhez hasonló jelentőségű szerzővel.)</p> <p>A világlátás és a kifejezőmód sajátosságainak bemutatása egy-két mű lényegre törő értelmezésével.</p>	<p>Választandó legalább 4 szerző a felsoroltak közül.</p> <p>A választott szerző 2-3 lírai és/vagy 1-2 epikai, illetve drámai művének értelmezése a korszak szellemi irányzataival való összefüggésben is.</p> <p>A művekben felvetett kérdések néhány etikai, esztétikai, filozófiai vonatkozása.</p> <p>A művek fogadtatása, hatása, utóélete az irodalmi-kulturális hagyományban - egy-egy</p>
		<p>példa (<i>pl. Krúdy Gyula és Huszárik Zoltán Szindbád filmje</i>).</p>
<p>2.1.5. Világirodalom</p> <p>4 ó.</p>	<p>A századfordulós modernség (a szimbolizmustól az avantgárdig) jellemzőinek és egy-két kiemelkedő képviselőjének bemutatása.</p>	<p>A 19. század második fele, avantgárd és a 20. század első fele, a 20. század második fele és kortárs világirodalom jellemzőinek ismerete és a korszakokonként legalább két-két mű bemutatása.</p> <p>Művek értelmezése - <i>pl. műfaji sajátosságok, a téma, a kompozíció összefüggései, a lehetséges és szükséges stíluskorszakbeli, stílustörténeti vonatkozások</i> - a korszak szellemi irányzataival, a korstílussal való összefüggésben is.</p>

2.1.6. Színház- és drámatörténet 8 ó.	Madách Imre: Az ember tragédiája	Színház és dráma (pl. színpadi megjelenítések összehasonlítása). Egy-egy dráma elemzése a következő szerzőktől/műfajokból: Brecht epikus dráma, abszurd dráma
2.1.7. Az irodalom határterületei 8 ó.	Az irodalom kulturális határterületei - népköltészet, műköltészet, alkalmi költészet. Az irodalom filmen, televízióban, dalszövegben, a virtuális valóságban: az adaptáció, a műfajcsere jelenségei (pl. irodalom filmen, rádióban, televízióban, digitális közlésben). Az olvasmányok iránti tömegszükséglet és a művészi színvonal/minőség összefüggései. A szórakoztató irodalom vonzereje, hatáskeltő eszközei (pl. tematizált hőstípusok, élethelyzetek, értékvilág, kalandosság, csattanó, szójáték). Egy-két tipikus műfaj (pl. útirajz, detektívregény, kalandregény, képregény, tudományos fantasztikus irodalom, humoros és erotikus irodalom, dalszöveg, szonon, vicc, reklámvers) jellemzőinek bemutatása. Mítosz, mese és kultusz. Film- és könyvsikerek, divatjelenségek korunk kultúrájában	Könyvnyomtatás, sajtó, irodalom (pl. a folytatásos regény jelentősége és példái). Egy-egy jellemző nézet az irodalomolvasás szellemi, lelki motivációiról (pl. az olvasásterápia). „Magas” (elit) művészet és a tömegkultúra viszonyának problémája egy korszakban.

MATEMATIKA

11-12. évfolyam heti 2 óra

11. évfolyam

1. Gondolkodási módszerek, halmazok, logika, kombinatorika, gráfok 20 óra

Számosság, részhalmazok	Ismerjen példát véges, megszámlálhatóan végtelen és nem megszámlálhatóan végtelen halmazra.
Matematikai logika	Alkalmazza tudatosan a nyelv logikai elemeit.
Fogalmak, tételek és bizonyítások a matematikában	Ismerje az alábbi bizonyítási típusokat és tudjon példát mondani alkalmazásukra: direkt és indirekt bizonyítás, skatulyaelv. Tudja megfogalmazni konkrét esetekben tételek
Kombinatorika	Ismerje, bizonyítsa és alkalmazza a permutációk, variációk (ismétlés nélkül és ismétléssel), kombinációk (ismétlés nélkül) kiszámítására vonatkozó képleteket. Ismerje és alkalmazza a binomiális tételt.
Gráfok	Definiálja a következő fogalmakat: pont, él, fok, út, kör, összefüggő gráf, fa. Ismerje az egyszerű gráf pontjainak foka és éleinek száma, valamint a fa pontjai és élei száma közötti összefüggést.

2. Számelmélet, algebra

25 óra

A természetes számok halmaza, számelméleti ismeretek	
Oszthatóság Számrendszerek	Tudja pontosan megfogalmazni a számelmélet alaptételét. Oszthatósági feladatok. Tudja a számokat átírni 10-es alapú számrendszerből n alapú számrendszerbe és viszont.
Racionális és irracionális számok	Bizonyítsa, hogy $\sqrt{2}$ irracionális szám.
Valós számok	Tudja, hogy mit értünk adott műveletekre zárt számhalmazokon.
Hatvány, gyök, logaritmus	Permanencia elv. Irracionális kitevőjű hatvány értelmezése szemléletesen. Bizonyítsa a hatványozás azonosságait egész kitevő esetén. Bizonyítsa a négyzetgyökvonás azonosságait. Bizonyítsa a logaritmus azonosságait.
Betűkifejezések Nevezetes azonosságok	Tudja alkalmazni feladatokban az $a^n \cdot b^n$, illetve az $a^{2m+1} + b^{2m+1}$ kifejezés szorzattá alakítását.
Egyenletek, egyenletrendszerek, egyenlőtlenségek, egyenlőtlenség-rendszerek Algebrai egyenletek, egyenletrendszerek Elsőfokú egyenletek, egyenletrendszerek Másodfokú egyenletek, egyenletrendszerek Magasabb fokú egyenletek Négyzetgyökös egyenletek	Tudjon paraméteres elsőfokú egyenleteket megoldani. Két- és háromismeretlenes elsőfokú egyenletrendszerek megoldása. Egyszerű kétismeretlenes lineáris paraméteres egyenletrendszer megoldása. Igazolja a másodfokú egyenlet megoldóképletét. Igazolja és alkalmazza a gyökök és együtthatók közötti összefüggéseket. Másodfokú paraméteres feladatok megoldása. Tudjon másodfokúra visszavezethető egyenletrendszereket megoldani. Értelmezési tartomány, illetve értékészlet-vizsgálattal, valamint szorzattá alakítással megoldható feladatok, összetett feladatok megoldása. Tudjon két négyzetre emeléssel megoldható egyenleteket megoldani.
Nem algebrai egyenletek Abszolútértékes egyenletek	Abszolútértékes egyenletek algebrai megoldása.
Exponenciális és logaritmikus egyenletek Trigonometrikus egyenletek Egyenlőtlenségek, egyenlőtlenség-rendszerek	Tudjon megoldani összetett feladatokat. Tudjon egyszerű négyzetgyökös, abszolútértékes, exponenciális, logaritmikus és trigonometrikus) egyenlőtlenségeket megoldani.

Középértékek, egyenlőtlenségek	<p>Ismerje a szám számított középértékeit (aritmetikai, geometriai, négyzetes, harmonikus), valamint a nagyságrendi viszonyaikra vonatkozó tételeket. Bizonyítsa,</p> <p>hogy képlet $\frac{a+b}{2} \geq \sqrt{ab}$ ha $a, b \in \mathbb{R}^+$.</p> <p>Tudjon megoldani feladatokat számtani és mértani közép közötti összefüggés alapján.</p>
--------------------------------	--

3. Függvények, az analízis elemei

27 óra

A függvény	Tudja az alapvető függvénytani fogalmak pontos definícióját. Ismerje és alkalmazza a függvények megszorításának (leszűkítésének) és kiterjesztésének fogalmát. Összetett függvény fogalma
Egyváltozós valós függvények	<p>Ismerje és tudja ábrázolni az $x \rightarrow x^n$ függvényt.</p> <p>Tudjon a középszinten felsorolt függvényekből összetett függvényeket képezni.</p>
A függvények grafikonja, függvénytranszformációk A függvények jellemzése	<p>Tudja ábrázolni az alapvető függvények (3.2.) transzformáltjainak grafikonját $[c \cdot f(ax + b) + d]$</p> <p>Függvények jellemzése korlátosság szempontjából. A függvények tulajdonságait az alapfüggvények ismeretében transzformációk segítségével határozza meg. Használja a konvexitás és konkávitás fogalmát a függvények jellemzésére. Egyszerűbb, másodfokú függvényre vezető szélsőérték-feladatok megoldása.</p>
Sorozatok Számítási és mértani sorozatok Végtelen mértani sor Kamatos kamat, járadékszámítás	<p>Sorozat jellemzése (korlátosság, monotonitás), a konvergencia szemléletes fogalma.</p> <p>Egyszerű rekurzív képlettel megadott sorozatok. Bizonyítsa a számtani és a mértani sorozat általános tagjára vonatkozó összefüggéseket, valamint az összegképleteket. Ismerje a végtelen mértani sor fogalmát, összegét. Tudjon gyűjtőjáradékot és törlesztőrészletet számolni.</p>
Az egyváltozós valós függvények analízisének elemei Határérték, folytonosság	<p>Ismerje a végesben vett véges, a végtelenben vett véges és a tágabb értelemben vett határérték szemléletes fogalmát. A folytonosság szemléletes fogalma.</p>

12. évfolyam

3. Függvények, az analízis elemei

29 óra

Differenciálszámítás	<p>Tudja a differencia- és differenciálhányados definícióját.</p> <p>Alkalmazza az összeg, konstansszoros, szorzat- és hányadosfüggvény deriválási szabályait.</p> <p>Alkalmazza egyszerű esetekben az összetett függvény deriválási szabályát.</p> <p>Tudja bizonyítani, hogy $(x^n)' = nx^{n-1}$, $n \in \mathbb{N}$ esetén.</p> <p>Ismerje a trigonometrikus függvények deriváltját.</p> <p>Alkalmazza a differenciálszámítást:</p> <ul style="list-style-type: none"> - érintő egyenletének felírására, - szélsőérték-feladatok megoldására, - polinomfüggvények (menet, szélsőérték, alak) vizsgálatára. <p>Ismerje folytonos függvényekre a határozott integrál szemléletes fogalmát és tulajdonságait.</p> <p>Ismerje a kétoldali közelítés módszerét, az integrálfüggvény fogalmát, a primitív függvény fogalmát, valamint a Newton-Leibniz-tételt.</p> <p>Tudja polinomfüggvények, illetve a szinusz és koszinusz függvény grafikonja alatti területet számolni.</p>
Integrálszámítás	

4. Geometria, koordinátageometria, trigonometria

22 óra

Elemi geometria	
Tételek	Alakzatok távolságának értelmezése.
A távolságfogalom segítségével definiált ponthalmazok	Parabola fogalma.
Geometriai transzformációk Egybevágósági transzformációk Síkban	<p>A geometriai transzformáció mint függvény.</p> <p>Tudja pontosan megfogalmazni az egybevágósági transzformációk definícióit, a síkidomok egybevágóságának fogalmát, valamint a sokszögek egybevágóságának elégséges feltételét.</p> <p>Pont körüli forgatás alkalmazása.</p> <p>Ismerje és alkalmazza a térbeli egybevágósági transzformációkat (eltolás, tengely körüli forgatás, pontra vonatkozó tükrözés, síkra vonatkozó tükrözés). Ismerje a hasonlósági transzformáció definícióját.</p> <p>Tudja a merőleges vetítés definícióját, tulajdonságait. Legyen képes gyakorlati példákban alkalmazni (pl. alaprajz értelmezése).</p>
Térben	
Hasonlósági transzformációk	
Egyéb transzformációk Merőleges vetítés	
Síkbeli és térbeli alakzatok	

Síkbeli alakzatok Háromszögek	Bizonyítsa a háromszög nevezetes vonalaira, pontjaira és köreire vonatkozó tételeket (körülírt és beírt kör középpontja; magasságpont, súlypont, középvonal tulajdonságai). Bizonyítsa a Pitagorasz-tételt és megfordítását. Bizonyítsa a magasság- és a befogótételt.
Négyszögek	Húrnégyszög, érintőnégyyszög tételének ismerete (bizonyítással) és alkalmazása.
Sokszögek	A konvex sokszög átlóinak száma, a belső és külső szögösszegre vonatkozó tétel bizonyítása.
Kör	Bizonyítsa, hogy a kör érintője merőleges az érintési pontba húzott sugárra, valamint hogy a külső pontból húzott érintőszakaszok egyenlő hosszúak. Igazolja és alkalmazza feladatokban a kerületi és középponti szögek tételét. Ismerje és használja a látókör fogalmát. Bizonyítsa a Thalész-tételt és megfordítását.
Vektorok síkban és térben	A skalárszorzat koordinátákból való kiszámításának bizonyítása
Trigonometria	Tudjon szögfüggvényeket kifejezni egymásból. Függvénytáblázat segítségével tudja alkalmazni egyszerű feladatokban az addíciós összefüggéseket [$\sin(\alpha \pm \beta)$, $\cos(\alpha \pm \beta)$, $\operatorname{tg}(\alpha \pm \beta)$]. Bizonyítsa a szinusz- és a koszinusztételt.
Koordináta geometria Pontok, vektorok	Szakasz felezőpontja és harmadoló pontjai koordinátáinak kiszámítására vonatkozó összefüggések igazolása. Igazolja a háromszög súlypontjának koordinátáira vonatkozó összefüggést.
Egyenes	Az egyenes egyenletének levezetése különböző kiindulási adatokból a síkban.
Kör	A kör egyenletének levezetése. A kör és a kétismeretlenes másodfokú egyenlet kapcsolata. Két kör kölcsönös helyzetének meghatározása, metszéspontjainak felírása. Külső pontból húzott érintő egyenletének felírása.
Parabola	A parabola $x^2 = 2py$ alakú egyenletének levezetése. Feladatok a koordinátatengelyekkel párhuzamos tengelyű parabolákra.
Kerület, terület	A háromszög területének kiszámítására használt képletek bizonyítása, további összefüggések: $t = sr$ (bizonyítással), $t = \frac{a \cdot m_a}{2}$ alkalmazása. $t = \sqrt{s(s-a)(s-b)(s-c)}$ A területképletek bizonyítása.
Felszín, térfogat	Térgeometriai feladatok megoldása.

5. Valószínűség-számítás, statisztika

13 óra

<p>Leíró statisztika Statisztikai adatok gyűjtése, rendszerezése, különböző ábrázolásai</p> <p>Nagy adathalmazok jellemzői, statisztikai mutatók</p>	<p>Tudjon hisztogramot készíteni, és adott hisztogramról információt kiolvasni.</p> <p>Ismerje az adathalmazok egyesítése és átlaguk közötti kapcsolatot.</p>
<p>A valószínűség- számítás elemei</p>	<p>Ismerje és alkalmazza a következő fogalmakat: események egyesítésének, metszetének és komplementerének valószínűsége, feltételes valószínűség, függetlenség, függőség.</p> <p>A nagy számok törvényének szemléletes tartalma (nagyobb n-ekre valószínűbb, hogy $k/n - p < \delta$).</p> <p>Geometriai valószínűség.</p> <p>A binomiális eloszlás (visszatevées modell) és a hipergeometriai eloszlás (visszatevés nélküli modell) tulajdonságai és ábrázolása.</p> <p>Várható érték, szórás fogalma és kiszámítása a diszkrét egyenletes és a binomiális eloszlás esetén.</p> <p>A binomiális eloszlás alkalmazása. A minta relatív gyakoriságának becslése a sokaság paraméterének ismeretében.</p>

NÉMET

11. évfolyam

2 óra/hét

36 tanítási hét

Összesen: 72 óra

Témakörök

Témák	Kapcsolódási pontok
<p><i>Személyes vonatkozások, család: 10 óra</i></p> <p>Nagy és kis család Családi ünnepek Három generáció együttélése</p>	<p><i>Etika:</i> generációk kapcsolata, családi élet</p>
<p><i>Ember és társadalom: 14 óra</i></p> <p>Kapcsolattartás telefonon Barátság Karácsonyi ajándékok Pénz mint ajándék Márkás ruhák Példaképek Nagyvárosi és vidéki élet Sztárok élete A fiatalok problémái</p>	<p><i>Etika:</i> társas kapcsolatok, előítélet, tolerancia, bizalom, együttérzés; szegények és gazdagok <i>Történelem,</i> <i>társadalmi és</i> <i>állampolgári</i> <i>ismeretek:</i> állampolgári jogok és kötelességek</p>
<p><i>Szabadidő, művelődés, szórakozás: 14 óra</i></p>	<p><i>Földrajz:</i> más népek</p>

<p>Mozi, tévé, zene, diszkó Kedvenc könyv Olvasási szokások Nyaralás külföldön és belföldön Nyaralás a családdal vagy barátokkal Nyaraló helyek Sportolás egyedül és csapatban A sport veszélyei, extrém sportok, dopping Szabadidő eltöltésének módjai, szabadidő a természetben Egyéni és társas játékok</p>	<p>kulturái <i>Informatika:</i> e-könyvek, médiatudatosság</p> <p><i>Vizuális kultúra:</i> művészi alkotások leírása, értelmezése</p>
<p><i>Utazás, turizmus: 14 óra</i> Turisztikai célpontok, szállodák Nyaralási szokások, aktív és passzív pihenés, tömegturizmus Nyaralási előkészületek, utazás megszervezése, utazási iroda Utazás repülővel, tömegközlekedési eszközökkel és kerékpárral Idegen város felfedezése, útikalauz Egyéni és csoportos utazás</p>	<p><i>Földrajz:</i> a kulturális élet földrajzi alapjai, egyes meghatározó jellegű országok turisztikai jellemzői</p>
<p><i>Tudomány és technika: 13 óra</i> A technika a hétköznapi életben, technológiai trendek A technika szerepe a sportban Az internet és a számítógép szerepe a magánéletben, a tanulásban és a munkában Internetfüggőség, virtuális világ, mobiltelefon Innovációk, találmányok</p>	<p><i>Informatika:</i> számítógépen keresztül való kapcsolattartás, információ keresése, az informatikai eszközöket alkalmazó média</p>
<p><i>Ismétlések, témazáró dolgozatok megírása és kiértékelése: 7 óra</i></p>	

Kommunikációs szándékok

1. Társadalmi érintkezéshez szükséges kommunikációs eszközök

Megszólítás
Köszönés, elköszönés
Köszönet és arra reagálás
Bemutatkozás, bemutatás
Érdeklődés hogyanlét iránt és arra reagálás
Bocsánatkérés és arra reagálás
Gratuláció, jókívánságok és arra reagálás
Személyes levélben megszólítás, elköszönés
Együttérzés és arra reagálás

2. Érzelmek kifejezésére szolgáló kommunikációs eszközök

Öröm
Elégedettség, elégedetlenség
Csodálkozás
Félelem
Bánat
Szégyen
Irigység

3. Személyes beállítódás és vélemény kifejezésére szolgáló kommunikációs eszközök

Véleménykérés és arra reagálás
Valaki igazának az elismerése és el nem ismerése
Egyetértés, egyet nem értés
Tetszés, nemtetszés
Ellenvetés és visszautasítás
Akarat, kívánság, képesség
Szándék, terv
Sejtéseket kifejezni
Dicséret, kritika, szemrehányás
Érdeklődés, nem érdeklődés valami iránt
Indoklás
Megegyezés
Valamit/valakit megítélni
Alternatívákat és ellentéteket kifejezni
Okokat és következményeket kifejezni
Asszociációkat, prioritásokat kifejezni
Vitában részt venni, érvelni valami mellett vagy ellen
Álláspontot kifejezni

4. Információcseréhez kapcsolódó kommunikációs eszközök

Dolgok, személyek megnevezése, leírása
Cikk, szöveges beszámoló írása
Események leírása
Információkérés, információadás
Igenlő vagy nemleges válasz
Tudás, nem tudás
Bizonyosság, bizonytalanság
Értékelés
Összehasonlítás, valaminek az előnyeit és hátrányait bemutatni
Történetekről mesélni, történetet újramesélni
Üdvözlőlapot írni
SMS-üzenetet írni

5. A partner cselekvését befolyásoló kommunikációs eszközök

Kérés
Tiltás, felszólítás
Javaslat és arra reagálás
Tanácskérés és adás, ajánlattétel
Segítség felajánlása, elfogadása
Rábeszélés
Panaszt, reklamációt megfogalmazni

6. Interakcióban jellemző kommunikációs eszközök

Visszakérdezés, kérdésismétlés
Nem értés
Beszélgetési szándék jelzése, félbeszakítás, lezárás
Megerősítés
Körülírás, példa megnevezése

Nyelvtani ismeretek

Cselekvés, történés, létezés kifejezése

jelenidejűség (Präsens, Präsens mit Vokalwechsel, Trennbare Verben)

múltidejűség (Präteritum, Perfekt: Partizip II als Verb mit haben)

jövőidejűség (Futur)

személytelenség (es, sich-Verben)

műveltetés (lassen - Präsens, Präteritum)

Szenvedő szerkezet (Präsens, Partizip II als Verb mit werden)

Passiversatz (lässt sich, ist ... zu, -bar)

Infinitiv mit zu

Birtoklás kifejezése

Possessivpronomen

gehören + D

von, -s

Térbeli viszonyok

irányok, helymeghatározás

Időbeli viszonyok

gyakoriság (Temporale Angaben: Adverbien, Nomen, Nomen mit Präposition, Nebensätze)

időpont

időtartam

Mennyiségi viszonyok

számok

határozott mennyiség

határozatlan mennyiség

sorszámok

Minőségi viszonyok

melléknevek, melléknévragozás

Partizip I und II als Adjektiv

Modalitás

módbeli segédigék (Präteritum)

Konjunktiv II.

Imperativ

Esetviszonyok

névszók a mondatban

Az es használata

Logikai viszonyok

alárendelések: Kausalsatz, Objektsatz Subjektsatz, Temporalsatz, Finalsatz (um+zu+Infinitiv, damit + Inf.)

feltételesség: Konditionalsatz Indikativ Präsens, konditionale Angaben verbal und nominal, Konditionalsatz mit würde, wäre, hätte, sollte

Szövegösszetartó eszközök

kötőszók (ohne dass, ohne ... zu, anstatt...zu, anstatt dass, statt)

névmások

Tagadás (nicht, kein, nichts, nie, keiner/niemand, sondern)

Függő beszéd

jelen idő, kijelentő mód

12. évfolyam

2 óra/hét

32 tanítási hét

Összesen: 64 óra

Témakörök

Témák	Kapcsolódási pontok
<i>Környezetünk: 14 óra</i> Állatok körülöttünk, állattartás otthon Fiatalok a környezetvédelemért Környezettudatos élet	<i>Technika, életvitel és gyakorlat:</i> fenntarthatóság, környezettudatosság otthon és a lakókörnyezetben <i>Biológia-</i> <i>egészségtan:</i> élőhely, életközösség, védett természeti érték, változatos élővilág <i>Földrajz:</i> a Föld szépsége
<i>Az iskola: 14 óra</i> Iskolatípusok Iskolai élet Távoktatás Egész életen át tartó tanulás Házi feladatok, tantárgyak	<i>Informatika:</i> digitális tudásbázisok, könyvtári információs rendszerek
<i>A munka világa: 12 óra</i> Diákmunka, szünidei munka Távmunka	<i>Technika, életvitel és gyakorlat:</i> pályaorientáció és munka
<i>Életmód: 5 óra</i> Egészséges életmód	<i>Technika, életvitel és gyakorlat:</i> testi és lelki egészség, egészséges ételek <i>Biológia-</i> <i>egészségtan:</i> egészséges életmód
<i>Gazdaság és pénzügyek: 13 óra</i>	<i>Matematika:</i>

Bevásárlás, vásárlási szokások Zsebpénz Reklámok	alpműveletek, grafikonok értelmezése
<i>Ismétlések, témazáró dolgozatok megírása és kiértékelése: 6 óra</i>	

Kommunikációs szándékok

1. Társadalmi érintkezéshez szükséges kommunikációs eszközök

Megszólítás

Köszönés, elköszönés

Köszönet és arra reagálás

Bemutatkozás, bemutatás

Érdeklődés hogyanlét iránt és arra reagálás

Bocsánatkérés és arra reagálás

Gratuláció, jókívánságok és arra reagálás

Személyes levélben megszólítás, elköszönés

Együttérzés és arra reagálás

2. Érzelmek kifejezésére szolgáló kommunikációs eszközök

Öröm

Elégedettség, elégedetlenség

Csodálkozás

Félelem

Bánat

Szégyen

Irigység

3. Személyes beállítódás és vélemény kifejezésére szolgáló kommunikációs eszközök

Véleménykérés és arra reagálás

Valaki igazának az elismerése és el nem ismerése

Egyetértés, egyet nem értés

Tetszés, nemtetszés

Ellenvetés és visszautasítás

Akarat, kívánság, képesség

Szándék, terv

Sejtéseket kifejezni

Dicséret, kritika, szemrehányás

Érdeklődés, nem érdeklődés valami iránt

Indoklás

Megegyezés

Valamit/valakit megítélni

Alternatívákat és ellentéteket kifejezni

Okokat és következményeket kifejezni

Asszociációkat, prioritásokat kifejezni

Vitában részt venni, érvelni valami mellett vagy ellen

Álláspontot kifejezni

4. Információcseréhez kapcsolódó kommunikációs eszközök

Dolgok, személyek megnevezése, leírása

Cikk, szöveges beszámoló írása

Események leírása

Információkérés, információadás
Igenlő vagy nemleges válasz
Tudás, nem tudás
Bizonyosság, bizonytalanság
Értékelés
Történetekről mesélni, történetet újramesélni
Összehasonlítás, valaminek az előnyeit és hátrányait bemutatni

5. A partner cselekvését befolyásoló kommunikációs eszközök

Kérés
Tiltás, felszólítás
Javaslat és arra reagálás
Tanácskérés és adás, ajánlattétel
Segítség felajánlása, elfogadása
Rábeszélés
Panaszt, reklamációt megfogalmazni

6. Interakcióban jellemző kommunikációs eszközök

Visszakérdezés, kérdésismétlés
Nem értés
Beszélgetési szándék jelzése, félbeszakítás, lezárás
Megerősítés
Körülírás, példa megnevezése

Nyelvtani ismeretek

Cselekvés, történés, létezés kifejezése

jelenidejűség (Präsens, Präsens mit Vokalwechsel, Trennbare Verben, Verben mit Präpositionen)
múltidejűség (Präteritum, Perfekt, Plusquamperfekt)
jövőidejűség (Futur)
személytelenség (es, sich-Verben)
műveltetés (lassen - Präsens, Präteritum)
Szenvedő szerkezet (Präsens, Präteritum, Perfekt)

Birtoklás kifejezése

Possessivpronomen
gehören + D
von, -s

Térbeli viszonyok

irányok, helymeghatározás

Időbeli viszonyok

gyakoriság
időpont
időtartam
időhatározók (temporale Angaben: Jahreszahlen, Angaben mit Präposition, Adverb, Nebensatz)

Mennyiségi viszonyok

számok

határozott mennyiség

határozatlan mennyiség

sorszámok

Minőségi viszonyok

melléknevek, melléknévragozás

Modalitás

módbeli segédigék

felszólítás

modális partikulák (Modalpartikeln)

Esetviszonyok

névszók a mondatban

Ausdrücke mit Präpositionen

Logikai viszonyok

alárendelések: Kausalsatz, Objektsatz Subjektsatz, Temporalsatz, Finalsatz (um+zu+Infinitiv)

feltételesség: Konditionalsatz Indikativ Präsens, Konditionalsatz mit würde, wäre, hätte

megengedés: Konzessive Angaben mit obwohl, trotzdem, trotz

Relativsatz: wer, wen, wem

következtetés: Konsekutive Angaben: sodass, infolge, infolgedessen

Szövegösszetartó eszközök

kötőszók

Doppelte Konjunktionen (zwar ... aber, weder ... noch, sowohl ... als auch, nicht nur ..., sondern auch)

névmások

általános névmás (man)

Függő beszéd

jelen idő, kijelentő mód

Konjunktiv I

TÖRTÉNELEM

KOMPETENCIAFEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS KÖVETELMÉNYEK

1. Források használata és értékelése

<p>1.1. Történelmi forrásokból (tárgyi, írásos stb.) információk gyűjtése, következtetések megfogalmazása</p>	<p>Az írásos forrásokat tudja típusuk <i>(pl. törvény, levél, kiáltvány)</i> alapján csoportosítani, meghatározni jellemzőiket, megadott dokumentumok alapján bemutatni. Legyen képes a forrás szerzőjének szándékára, álláspontjára utaló megállapításokat tenni és azokat a forrás és saját, ismeretei alapján indokolni.</p>
<p>1.2. Különböző típusú forrásokból származó információk összevetése</p>	<p>Legyen képes különböző típusú források és saját ismeretei összevetésével egy témáról összefoglaló ismertetést írni. Tudja rekonstruálni és bemutatni az álláspontok és cselekedetek mögött meghúzódó szándékokat korabeli források <i>(pl. újságcikkek, emlékiratok, beszédek, naplók)</i> segítségével.</p>
<p>1.3. Képi források <i>(pl. fényképek, karikatúrák, plakátok)</i> megadott szempont szerinti értelmezése</p>	<p>Legyen képes karikatúrák vagy szimbolikus ábrázolások alapján a szerző álláspontját bemutatni. Legyen képes a képi forrásból merített információkat saját ismereteivel összevetni, az eltéréseket megfogalmazni és indokolni.</p>
<p>1.4. A történelmi térképek felhasználása ismeretszerzéshez</p>	<p>Különböző térképek összehasonlításával tudjon változásokat vagy folyamatokat <i>(pl. etnikai, településszerkezeti, gazdasági)</i> bemutatni.</p>
<p>1.5. Információk gyűjtése és</p>	<p>Legyen képes statisztikai adatsorok, <u>grafikonok, diagramok, sematikus ábrák,</u></p>

következtetések levonása egyszerű statisztikai táblázatokból, diagramokból, grafikonokból, kronológiákból	magyarázó ábrák alapján szöveges elemzést készíteni. Legyen képes szöveges forrás, adatsor alapján diagramot, grafikont, sematikus ábrát készíteni.
1.6. A tények és feltételezések megkülönböztetése	Legyen képes forrásokban és ismeretterjesztő szövegekben megjelenő tények és feltételezések önálló megkülönböztetésére. Tudja indokolni ezzel kapcsolatos állításait.
1.7. Társadalmi viszonyok, kormányzati struktúrák vázlatos ábrázolása	Legyen képes a tartalmi követelményekben szereplő témákhoz kapcsolódó szemléltető ábrák kiegészítésére. Legyen képes megadott kulcsszavak segítségével társadalmi vagy kormányzati struktúrát önállóan ábrázolni.
1.8. Annak bemutatása, hogy a vizsgált forrásban miként tükröződik a szerző személyes helyzete	Legyen képes megállapítani, hogy a szerző az idézett dokumentum megírásakor a rendelkezésre álló (mellékelt) források közül melyiket használhatta.
1.9. A részletek iránti érzékenység a források feldolgozása és elemzése során	Legyen képes a forrás elemzése és értelmezése során megnevezni a történelmi háttérre utaló tartalmi elemeket, műfaji, nyelvi sajátosságokat.
1.10. Néhány konkrét példán keresztül annak értelmezése, hogy egyes történelmi események és személyek megítélése a különböző történelmi korokban eltérő lehet	Legyen képes megadott források alapján kifejtetni, hogy azok hogyan tükrözik a bemutatott személy vagy esemény megítélését. Legyen képes a többféle megítélés közötti különbségeket, valamint azok lehetséges okaira vonatkozó feltételezéseket megfogalmazni.
1.11. Érvekkel alátámasztott vélemény kialakítása az ellentmondásosan értékelhető eseményekről és személyekről	Legyen képes érvekkel alátámasztott vélemények bemutatására az ellentmondásosan értékelhető eseményekről és személyekről.

2. A szaknyelv alkalmazása

2.1. Történelmi fogalmak azonosítása, helyes használata	Legyen képes a történelmi szakszókincset használni. Forrás alapján legyen képes történelmi fogalmak meghatározására.
2.2. A történelmi fogalmak jelentésváltozásainak ismerete	Tudja, hogy bizonyos fogalmak <i>(pl. rabszolga, gyarmat, vármegye)</i> a különböző történelmi korokban eltérő jelentéssel bírtak. Legyen képes e különböző jelentéseket források segítségével értelmezni.

3. Tájékozódás térben és időben

<p>3.1. Történelmi helyszínek azonosítása különböző térképeken</p>	<p>Legyen képes vaktérképen bejelölt fontosabb történelmi helyszíneket azonosítani.</p>
<p>3.2. A földrajzi környezet szerepe az egyes történelmi kultúrák és államok kialakulásában</p>	<p>Tudjon feltételezéseket megfogalmazni és azokat indokolni a földrajzi környezetnek az egyes civilizációk kialakulásában játszott szerepéről.</p>
<p>3.3. A történelmi fejlődés során kialakult régiók bemutatása térképeken</p>	<p>Történelmi térkép vázlat és más segédlet (<i>pl. forrás, kulcsszavak, szempontok</i>) alapján legyen képes jellemezni a korszak történelmi régióit.</p>
<p>3.4. Egyszerű történelmi térkép vázlatok készítése</p>	<p>Tudjon történelmi térkép vázlatot készíteni vaktérkép és más források alapján történelmi jelenségek és eseménysorok bemutatására.</p>
<p>3.5. A történelmi tér változásainak ismerete</p>	<p>Legyen képes a történelmi régiók, államok határainak változását indokolni. Legyen képes értelmezni és összehasonlítani az ugyanazon régiót, államalakulatot vagy népet bemutató, különböző korokat ábrázoló térképeket és térkép vázlatokat.</p>

3.6. Konkrét történelmi események térben és időben való elhelyezése	Legyen képes önállóan konkrét eseménysorokat bemutatni. Legyen képes eseményhez vagy eseménysorhoz kapcsolódó adatokat táblázatba rendezni.
3.7. A nagy történelmi korok és a kisebb korszakok elnevezésének és sorrendjének, valamint legfontosabb jellemzőinek ismerete	Legyen képes a különböző történelmi korszakokat több szempontból jellemezni.
3.8. Különbségek és egybeesések felismerése, értelmezése a világtörténet és a magyar történelem legfontosabb eseményei között	Tudja felsorolásból kiválasztani az egymáshoz kapcsolható jelentős magyar és egyetemes történelmi személyiségek kortársait. Tudjon magyar történelmi eseményekhez egyetemes, egyetemes történelmi eseményekhez magyar eseményeket rendelni időbeli közelség alapján <i>(pl. azonos év, évtized, helyszín)</i> .
3.9. Európa történetének (az ókortól napjainkig) többszempontú korszakolása	Tudja az egyetemes vagy a magyar történelmet megadott szempontból korszakokra felbontani <i>(pl. gazdasági, kulturális fejlődés, tudományos gondolkodás)</i> .

4. Eseményeket alakító tényezők feltárása

4.1. A tanultak okok és következmények szerinti rendezése	Legyen képes történelmi események okairól és következményeiről feltételezéseket megfogalmazni és azokat indokolni.
4.2. Annak bizonyítása, hogy a történelmi eseményeknek általában több oka és következménye van	Példákkal bizonyítsa, hogy egy történelmi eseménynek egyszerre több oka és következménye van.
4.3. Különböző típusú okok és következmények megkülönböztetése, azok eltérő	

jelentőségének felismerése	
4.4. A lényeges és kevésbé lényeges szempontok, tényezők megkülönböztetése, mérlegelése	Legyen képes a történelmi események, összefüggések lényeges és kevésbé lényeges szempontjainak megkülönböztetésére.
4.5. Példákkal való alátámasztása, hogy nehéz történelmi szituációkban az egyes emberek nézeteit, döntéseit és cselekedeteit élethelyzetük miként befolyásolja	Tudjon feltételezéseket megfogalmazni megadott forrás segítségével, hogy az emberek nézeteit, döntéseit és cselekedeteit élethelyzetük miként befolyásolja.
4.6. Önálló kérdések megfogalmazása, felvetése történelmi események okairól és következményeiről	Tudjon önálló kérdéseket megfogalmazni történelmi események okairól és következményeiről.
4.7. A változás és fejlődés közötti különbség értelmezése konkrét példákon	Példák segítségével értelmezze a változás és a fejlődés közti különbséget.
4.8. A különböző történelmi régiók eltérő fejlődésének bemutatása	Mutassa be az egyes korszakok nagyobb történelmi régiói közötti fontosabb különbségeket.
4.9. Aktuális események történelmi előzményeinek bemutatása	Legyen képes valamely jelenkori esemény történelmi előzményeire vonatkozó állításokat megfogalmazni.

<p>4.10. Történelmi analógiák megadott szempontok szerinti keresése, értelmezése</p>	<p>Legyen képes hasonló történelmi eseményeket <i>(pl. háborúk, békekötések, forradalmak)</i> megadott vagy önálló szempontok alapján összehasonlítani. Legyen képes történelmi eseményhez megadott szempontok szerint analógiákat keresni, választását indokolni.</p>
<p>4.11. Szabadon választott példa segítségével hosszabb időtávú történelmi változások bemutatása</p>	<p>Legyen képes szabadon választott történelmi jelenségek változásait hosszabb időtávon végigkísérni. Legyen képes egy ország vagy régió történelmét szabadon választott szempontból hosszabb időtávon keresztül bemutatni. Legyen képes a tanult történelmi korokat sokrétűen <i>(pl. társadalomtörténeti, gazdaságtörténeti, művelődéstörténeti szempontból)</i> összehasonlítani.</p>
<p>4.12. A magyar történelem sorsfordító eseményeinek többszempon-tú bemutatása</p>	<p>Hozzon példát arra, hogy a magyar történelem sorsfordító eseményeinek eltérő értékelései léteznek.</p>
<p>4.13. Személyek, pártok, csoportok szerepének fölismerése egy-egy történelmi esemény alakulásában</p>	<p>Legyen képes források segítségével történelmi szereplőknek az események alakulásában betöltött szerepét több szempontból bemutatni.</p>
<p>4.14. Annak megállapítása, hogy miként függhetnek össze a történelmi események okai, következményei és a benne részt vevők szándékai</p>	<p>Legyen képes források alapján történelmi események okait, következményeit és a résztvevők szándékait összehasonlítani, a közöttük levő összefüggésekre rámutatni.</p>

5. Történelmi események és jelenségek problémaközpontú bemutatása

<p>5.1. Gazdaság, gazdaságpolitika, anyagi kultúra</p>	<p>Legyen képes több korszakon keresztül végigvezetni a gazdaság változásait. Tudja jellemezni a tulajdonviszonyokat, és bemutatni a gazdaság szereplőit az adott korban.</p> <p>Tudja különböző szempontok alapján összehasonlítani az eltérő gazdasági fejlődésű területeket (<i>pl. centrum, periféria</i>).</p> <p>Legyen képes felismerni és jellemezni egyes korok meghatározó gazdaságpolitikáját. Legyen képes a műveltségi viszonyok és a gazdaság összefüggéseit értelmezni.</p>
<p>5.2. Népeség, település, életmód</p>	<p>Legyen képes feltárni és értelmezni a felekezeti, társadalmi, politikai és népesedési viszonyok kölcsönhatását.</p>
<p>5.3. Egyén, közösség, társadalom</p>	<p>Legyen képes értelmezni az egyén és a közösség érvényesülési (<i>pl. katonáskodás, hivatal</i>) és érdekérvényesítési (<i>pl. céh, pártok</i>) lehetőségeit és korlátait a különböző történelmi korokban, helyzetekben.</p> <p>Tudja jellemezni a társadalmi viszonyokat különböző szempontok alapján (<i>pl. társadalmi mobilitás, társadalmi normák, nyitottság, illetve zártság</i>).</p> <p>Legyen képes értékelni különböző szempontok szerint egy-egy kiemelkedő történelmi személy életművét.</p>

<p>5.4. A modern demokráciák működése</p>	<p>Ismerje a politikai érdekérvényesítés különböző formáit (<i>pl. pártok, szakszervezetek, civil szervezetek</i>).</p> <p>Tudja ismertetni a többpárti parlamentarizmus és az Ún. parlamenti váltógazdaság működését, az ellenzéki pártok szerepét.</p> <p>Legyen képes bemutatni a demokratikus hatalomgyakorlás, a hatalommegosztás és a hatalom-ellenőrzés eszközeit és módszereit.</p>
<p>5.5. Politikai intézmények, eszmék, ideológiák</p>	<p>Legyen képes az egyes nagy történelmi korokra jellemző néhány kormányzati struktúrát összehasonlítani.</p> <p>Legyen képes a kormányzás szintjeit megkülönböztetni, és formáit különböző korokban (<i>pl. központi kormányzati intézmények, helyi közigazgatás, megyék, városi önkormányzat</i>) bemutatni.</p> <p>Legyen képes bemutatni az állam és az egyház viszonyának változásait különböző korokban.</p> <p>Ismerje az emberiség fejlődése során megfogalmazott korszakokat meghatározó eszméket, ideológiákat.</p> <p>Legyen képes a nemzetállamok kialakulásának történelmi körülményeit, jellemzőit bemutatni.</p>
<p>5.6. Nemzetközi konfliktusok és együttműködés</p>	<p>Legyen képes bemutatni egy-egy politikai/katonai szövetségi rendszer kialakulását, az egyes országok, szövetségi rendszerek közötti konfliktusok kiváltó okait, a konfliktusban részt vevők célkitűzéseit és azokat lezáró békeszerződéseket.</p> <p>Legyen képes egy-egy háborút bemutatni, a háború kimenetelét meghatározó tényezőket elemezni.</p> <p>Tudja mérlegelni a háborús terhek és következmények (<i>pl. vereség, emberveszteségek, gazdasági kimerültség, növekvő hátországi elégedetlenség</i>) hatásait a hadviselő országokra.</p> <p>Legyen képes bemutatni a második világháború utáni döntő világpolitikai folyamatokat és a nemzetközi együttműködés színtereit.</p> <p>Értse a globalizáció jelenségeit, és értelmezze a globális problémákat.</p> <p>Legyen képes értelmezni az európai integráció alapelveit.</p>

TÉMAKÖRÖK, ÓRASZÁMOK

Az emelt szintű érettségi vizsga feladatainak megoldásához szükséges részletes követelményeket a történelem kerettanterveknek az évszámokra, személyekre, topográfiára és fogalmakra vonatkozó részei tartalmazzák.

Emelt történelemből a középszintű történelemmel foglalkozó tanórákon tanultak kiegészítése mellett a korábban tanult középszintű tananyag átismétlése is feladat, ami az egyes témakörökhöz rendelt óraszámokban is tükröződik.

Bal oldalon a témákat, jobb oldalon pedig a hozzájuk kapcsolódó tartalmakat tüntettük fel. A témák számozása az érettségi követelményeket követi, ezért nem egyezik meg az emelt történelem tanórákon követett – a középszintű órákon való haladást is figyelembe vevő – itteni sorrenddel!

11. évfolyam

Az ókor és kultúrája

15 óra

1.1. Vallás és kultúra az ókori Keleten	Egy folyam menti civilizáció jellemzői (pl. Egyiptom, Kína). Az egyistenhit a zsidó vallásban.
1.2. A demokrácia kialakulása Athénban	Az athéni demokrácia kialakulásának folyamata. A spártai állam
1.3. A római köztársaság virágkora és válsága, az egyeduralom kialakulása	Augustus principátusának jellemző vonásai
1.4. Az antik hitvilág, művészet, tudomány	A görög tudomány egyes területeinek egy-egy alkotója (történetírás, természettudományok, filozófia). A római történetírás egy-egy jelentős alkotója (pl. Livius, Tacitus).
1.5. A kereszténység kialakulása és elterjedése	A kereszténység történetének néhány állomása az ókorban (pl. páli fordulat, üldöztetés, milánói ediktum, niceai zsinat).
1.6. A népvándorlás, az antik civilizáció felbomlása	A népvándorlás legfontosabb mozzanatainak és résztvevőinek ismerete, térbeli elhelyezése (pl. germánok, hunok).

<p>6.4. Az ipari forradalom és következményei</p>	<p>Az ipari forradalom eredményeinek (pl. városiasodás, demográfiai robbanás) kibontakozása és egymásra hatása.</p>
<p>6.5. Nagyhatalmak és katonai-politikai szövetségek a századfordulón</p>	<p>A szövetségi rendszerek kialakulásának okai az első világháború előtt. Gyarmatok és gyarmattartók a századfordulón.</p>
<p>6.6. Tudományos, technikai felfedezések, újítások és következményeik</p>	<p>Az ipari forradalom legfontosabb találmányainak és felfedezőinek bemutatása (pl. Benz, Edison, a robbanómotor, telefon). A tudományos és technikai fejlődés hatása a társadalomra, a gondolkodásra, az életmódra és a környezetre.</p>

<p>7.5. A kiegyezés előzményei és megszületése</p>	<p>A kiegyezés alternatívái, a kiegyezéshez fűződő viták (pl. dunai konföderáció, Kasszandra levél).</p>
--	--

7.6. Gazdasági eredmények és társadalmi változások a dualizmus korában	A polgári állam kiépülése Magyarországon (pl. közigazgatás, közegészségügy, iskolahálózat). Magyar nemzetiségi politika és nemzetiségi törekvések. A környezet átalakításának következményei (pl. vasútépítés, városfejlődés, iparosítás).
7.7. Az életmód, a tudományos és művészeti élet fejlődése	A tömegkultúra néhány jelensége Magyarországon (pl. divat, szórakozás, sport, sajtó).

Az első világháború és következményei

7 óra

8.1. Az első világháború jellege, jellemzői; a Párizs környéki békék	A háttország szerepe a háborúban. Nagyhatalmi érdekek és ellentétek a béketárgyalásokon.
9.1. Az Osztrák-Magyar Monarchia felbomlása és következményei	A Károlyi-kormány bel- és külpolitikai mozgástere és intézkedései. A tanácskormány uralomra kerülése, politikája, bukásának okai. Trianon társadalmi és bel- és külpolitikai következményei.

2.1. A feudális társadalmi és gazdasági rend jellemzői	A Frank Birodalom történetének főbb állomásai (pl. <i>Poitiers, Verdun</i>).
2.2. A nyugati és keleti kereszténység	A legfontosabb szerzetesrendek jellemzői (pl. <i>bencések, ferencesek</i>). Az ortodox és a nyugati kereszténység főbb jellemzői (pl. <i>önálló nemzeti egyházak, eltérő liturgia és egyházművészet</i>).
2.3. Az iszlám vallás és az arab világ; a világvallások elterjedése	Az arab hódítás, az iszlám elterjesztésének fontosabb szakaszai (pl. <i>635 Damaszkusz, 732 Poitiers</i>).
2.4. A középkori városok	A középkori céhes ipar bemutatása.
2.5. Egyházi és világi kultúra a középkorban	Híres egyetemek Nyugat- és Közép-Európában (pl. <i>Párizs, Oxford, Prága</i>), az egyetemi oktatás jellemzői, a skolasztika (Aquinói Szent Tamás).
2.6. A humanizmus és a reneszánsz Itáliában	A humanizmus és a reneszánsz jellemzői (pl. <i>emberközpontúság, antik embereszmény</i>) és fontosabb itáliai képviselői (pl. <i>Petrarca, Machiavelli és Raffaello</i>).
2.7. Az angol és a francia rendi állam működése	A rendi állam kialakulása és működése Angliában és Franciaországban.
2.8. Az Oszmán Birodalom terjeszkedése	Az Oszmán Birodalom jellemző vonásai és társadalmi háttere (pl. <i>szolgálati birtok, szpáhi, gyermekadó, janicsár</i>).

8.2. A gazdaság és a társadalom új jelenségei a fejlett világban	A világgazdaság átrendeződése a háború után. A gyarmati világ szétesésének kezdetei (pl. India, Közel-Kelet).
8.3. Tekintélyuralmi rendszerek Közép-Európában és az olasz fasizmus	Az olasz fasizmus jellemzői. Tekintélyuralmi rendszerek bemutatása Közép-Európában és a Balkánon.
8.4. Az USA és az 1929-33-as gazdasági válság	Az USA gazdasági fellendülése és nemzetközi szerepe. A válság kezelésének módjai egy adott országban (pl. USA, Nagy-Britannia).
8.5. A nemzetiszocializmus hatalomra jutása és működési mechanizmusa	A totális állam kiépítése Németországban.
8.6. A bolsevik ideológia és a sztálini diktatúra az 1920-30-as években	A bolsevizmus ideológiája. A bolsevik propaganda főbb jellemzői. A sztálini gazdaságpolitika.

<p>9.2. A Horthy-rendszer jellege és jellemzői</p>	<p>Politikai életpályák bemutatása és elemzése (pl. <i>Bethlen István, Teleki Pál</i>). Gazdasági válság és radikalizálódás a belpolitikában (Gömbös és kísérlete).</p>
<p>9.3. Művelődési viszonyok és az életmód</p>	<p>A klebelsbergi kultúrpolitika kibontakozása és főbb jellemzői (pl. <i>kultúrfölény, vallás erkölcsi nevelés</i>). Tudomány és művészet főbb képviselői a két világháború közötti Magyarországon (pl. <i>Szent-Györgyi Albert, Bartók Béla</i>).</p>
<p>9.4. A magyar külpolitika mozgástere, alternatívái</p>	<p>Magyarország a náci birodalom árnyékában (pl. <i>gazdasági és politikai kényszerek, kitörési kísérletek</i>). A területi revízió lépései.</p>

8.7. A második világháború előzményei jelentős fordulatai	A szövetséges hatalmak együttműködésének elemzése. Háborúellenes katonai és polgári erőfeszítések.
9.5. Magyarország részvétele a világháborúban	Kállay Miklós miniszterelnöksége. Háborúellenes törekvések <i>(pl. Magyar Történelmi Emlékbizottság, szárszói találkozó)</i> .
9.6. A német megszállás és a holokauszt Magyarországon	Az antiszemitizmus és a zsidókérdés Magyarországon.

12. évfolyam

A középkori magyar állam megteremtése és virágkora

11 óra

3.1. A magyar nép őstörténete és vándorlása	A vándorló magyarság képe a korabeli forrásokban (pl. arab és bizánci források). Eltérő tudományos elképzelések a magyar őstörténettel kapcsolatban (pl. eredet, őshaza).
3.2. A honfoglalástól az államalapításig	A kalandozó magyarok képe a korabeli forrásokban. Szent István törvényalkotó tevékenysége.
3.3. Az Árpád-kor	Az új rend megszilárdulása Szent László és Könyves Kálmán idején.
3.4. Társadalmi és gazdasági változások Károly Róbert, Nagy Lajos, Luxemburgi Zsigmond idején	Nagy Lajos törvényei és az Anjou-kori társadalom. Zsigmond király külpolitikája (pl. a nyugati egyházszakadás megszüntetése, a huszita kérdés kezelése, oszmánok elleni védekezés).
3.5. A Hunyadiak	Mátyás király bel- és külpolitikája.
3.6. Kultúra és művelődés	Mátyás király és a reneszánsz.

A hidegháború és a kétpólusú világ felbomlása

5 óra

8.8. A hidegháború és a kétpólusú világ jellemzői	Nyugat-Európa újjáépítése és a közös európai intézmények kialakulásának kezdetei. A gyarmati rendszer felbomlása - a „harmadik világ” kialakulása. Gandhi erőszakmentes mozgalma.
8.9. A szocialista rendszerek bukása	A német kérdés.

<p>4.1. A nagy földrajzi felfedezések és következményei</p>	<p>A kapitalista világgazdasági rendszer kialakulásának kezdetei, a legfőbb társadalmi és gazdasági folyamatok a XVI-XVII. században Nyugat-Európában.</p>
<p>4.2. Reformáció és katolikus megújulás</p>	<p>Nagyhatalmi konfliktusok és vallási ellentétek a koraújkori Európában <i>(pl. francia-Habsburg vetélkedés, harmincéves háború)</i>.</p>
<p>4.3. A kontinentális abszolutizmus és a parlamentáris monarchia megszületése Angliában</p>	<p>Az angolszász kapitalizálódás, a polgári fejlődés és a mindennapi élet a kora újkori Angliában Nagyhatalmi erőviszonyok, az európai egyensúly a XVIII. században.</p>
<p>4.4. A tudományos világkép átalakulása, a felvilágosodás</p>	<p>Az új világszemlélet kialakulása <i>(pl. racionalizmus)</i>, az újkori természettudományok <i>(pl. mechanika, newtoni fizika)</i> és társadalomtudományok <i>(pl. társadalmi szerződés, államelmélet)</i> kibontakozása.</p>

10.1. A szovjet felszabadítás és megszállás	A nemzetközi helyzet hatása a magyar belpolitika alakulására 1945 és 1948 között (pl. <i>SZEB intézkedései, németek kitelepítése</i>).
10.2. A határon túli magyarság sorsa	
10.3. A kommunista diktatúra kiépítése és működése	Az elnyomás formái és „gépezete”.
10.4. Az 1956-os forradalom és szabadságharc	A magyar forradalom nemzetközi jelentősége és összefüggései (pl. <i>szuezi válság szerepe, a magyar kérdés az ENSZ-ben</i>).
10.5. A Kádár-rendszer jellege, jellemzői	A kádári társadalom- és kultúrpolitika alakulása (pl. <i>„gulyás- vagy fridzsiderkommunizmus”, három T</i>).
10.6. A rendszerváltozás	Magyarország a kilencvenes években (pl. <i>jogalkotás, társadalmi változások - vesztesek és győztesek</i>).

5.1. A mohácsi csata és az ország három részre szakadása	Összetartó és elválasztó erők a három országrészben <i>(pl. törökök elleni védekezés, gazdaság, vallás)</i> . A rendi és vallási törekvések összekapcsolódása a Bocskai-féle szabadságharcban.
5.2. Az Erdélyi Fejedelemség virágkora	Bethlen Gábor kül- és belpolitikája.
5.3. A török kiűzése és a Rákóczi szabadságharc	A török kiűzésének kérdései és Zrínyi Miklós. A spanyol örökösödési háború és a Rákóczi szabadságharc.
5.4. Magyarország a XVIII. századi Habsburg Birodalomban	Az udvar és a rendek viszonyának alakulása.
5.5. Művelődés, egyházak, iskolák	Az állami oktatáspolitikai főbb intézkedései.

A polgári átalakulás

6 óra

6.1. A francia polgári forradalom politikai irányzatai, az Emberi és Polgári Jogok Nyilatkozata	A főbb irányzatok <i>(pl. alkotmányos monarchisták, girondiak)</i> , valamint képviselőik társadalmi és politikai elképzeléseinek összehasonlítása. A jakobinus diktatúra.
6.2. A napóleoni háborúk és a Szent Szövetség Európája	A napóleoni háborúk fordulópontjai <i>(pl. Moszkva, Lipcse)</i> . A nagyhatalmi együttműködés céljai és rendszere a bécsi kongresszus nyomán.

<p>7.1. A reformmozgalom kibontakozása, a polgárosodás fő kérdései</p>	<p>A rendi országgyűlés és a megyerendszer működése. A gazdasági átalakulás jellemzése és elemzése. A magyar társadalom rétegződése és életformái.</p>
<p>7.2. A reformkori művelődés, kultúra</p>	<p>A nemzeti érzés megerősödése a magyarság és a nemzetiségek körében.</p>
<p>7.3. A polgári forradalom</p>	<p>A német, az olasz és ausztriai mozgalmak hatása a magyar szabadságharcra. Nemzetiségi törekvések a Habsburg birodalomban.</p>
<p>7.4. A szabadságharc</p>	<p>Ausztria és Magyarország közjogi viszonyának alakulása. Nagyhatalmi elképzelések Közép-Európa szerepéről.</p>

<p>11.1. A közép-európai régió jellemzői, távlatai, a posztszovjet rendszerek problémái</p>	<p>A balkáni konfliktusok, Jugoszlávia felbomlása. Nemzeti, etnikai, vallási kisebbségek helyzete néhány országban (pl. Románia, Magyarország, Ukrajna).</p>
<p>11.2. Az európai integráció története</p>	<p>A „Hatok” Közös Piacától az Európai Unióig (1957-1992), az integráció főbb állomásai. Együttműködés és eltérő érdekek az unióban. Az Európai Unió helye a világgazdaságban.</p>
<p>11.3. A „harmadik világ”</p>	<p>A demográfiai válság társadalmi és gazdasági okai.</p>
<p>11.4. Fogyasztói társadalom; ökológiai problémák, a fenntartható fejlődés</p>	<p>A környezettudatos magatartás kulturális, gazdasági és politikai feltételei.</p>

12.1. Alapvető állampolgári ismeretek	A szociális piacgazdaság jellemzői.
12.2. Etnikumok és nemzetiségek a magyar társadalomban	
12.3. A magyarországi romák	
12.4. A parlamenti demokrácia működése és az önkormányzatiság	A magyar alkotmányosság elemei <i>(pl. a konstruktív bizalmatlanság intézménye, népszavazás)</i> és intézményei <i>(pl. alkotmánybíróság, ombudsmani intézmény)</i> .
12.5. Társadalmi, gazdasági és demográfiai változások	A magyar társadalom szerkezetváltozásai az elmúlt fél évszázadban. Magyarország gazdasága és beilleszkedése az európai, illetve világgazdaságba.

TESTNEVELÉS

EMELT SZINTŰ KÉPZÉS HELYI TANTERVE

11. évfolyam (72 óra)

A) Elméleti ismeretek

1. A magyar sportsikerek 2 óra	8 magyar olimpiai bajnok megnevezése sportágával együtt. Az adott év egy nemzetközi hazai érdekeltségű eredményének ismerete a helyi tantervben szereplő sportágban. Az olimpiai mozgalom feladata, tartalma (zászló, jelkép, jelmondat stb.).
2. A harmonikus testi fejlődés 2 óra	A serdülőkor testi fejlődésének specialitásai.
3. Az egészséges életmód 2 óra	Tájékozottság bizonyítása az egészséges életmód kialakításához szükséges ismeretekben és összefüggésekben.

4. Testi képességek 2 óra	Az ügyesség és az ízületi mozgékonyág értelmezése. A képességek szerepe a teljesítményben.
5. Gimnasztika 2 óra	1-1 szabad gyakorlati alapformájú gyakorlat értelmezése testrészenként az izomcsoportokra kifejtett hatásuk alapján. Társas, kéziszer- és szerygyakorlatok jellemzői. Testtartásjavító gyakorlatok,
6. Atlétika 2 óra	A fizika törvényszerűségeinek érvényesülése a tanult atlétikai futó, ugró és dobó versenyszámokban. Ezek összehasonlítása technikájuk, sebességük, lendületszerzésük és a végrehajtáshoz szükséges kondicionális képességek szempontjából.
7. Torna 2 óra	A tanult technikai elemek végrehajtásának és a segítségnyújtás módjainak ismerete. A talajgyakorlat és a tanult szerygyakorlatok elemeinek és elemkapcsolatainak megnevezése.
8. Ritmikus gimnasztika 2 óra	Az esztétikum szerepe a ritmikus gimnasztika és az aerobik gyakorlatokban.
9. Küzdősportok, önvédelem 2 óra	3 páros és 1 csapat küzdőjáték felsorolása és ajánlása különböző életkorú gyerekeknek. A grundbirkózás szabályainak ismertetése.
10. Úszás 2 óra	Egy úszásnem technikai végrehajtásának leírása.
11. Testnevelési és sportjátékok 2 óra	Labdaérintéssel, -vezetéssel, -átadással, célfelületre történő továbbítással és az összjátékkal kapcsolatos testnevelési játékok ismerete, elemenként 1-1 játék. Két választott sportjáték alapvető szabályainak ismertetése. Egy választott sportjáték támadó és védő játék lehetőségeinek bemutatása.
12. Természetben üzhető sportok 2 óra	A természetben végzett mozgások jelentősége és hatása az emberi szervezetre.

B) Gyakorlati ismeretek

1. Gimnasztika 2 óra	Lányok: kötélmászás állásból, teljes magasságig mászókulcsolással, ereszkedés függeszkedéssel állásba. A teljes feljutás ideje legfeljebb: 9,7 s. Fiúk: függeszkedés ülésből teljes magasságig. legfeljebb: 8,5 s. A mászókötel hossza 5 méter. Az adott iskolaévre érvényes kötelező 64 ütemű szabadgyakorlat bemutatása.
2. Atlétika 16 óra	
Futások	60 méteres síkfutás térdelőrajttal. Lányok: legfeljebb: 9,5 s Fiúk: legfeljebb: 8,4 s 2000 méteres síkfutás Lányok: legfeljebb: 9:20 perc Fiúk: legfeljebb: 8:30 perc
Ugrások	A kél ugrószámból egy választása kötelező. Magasugrás (flop- vagy hasmánttechnika) Lányok: minimummagasság: 115 cm Fiúk: minimummagasság: 140 cm Távolugrás választott technikával Lányok: minimumtávolság 380 cm Fiúk: minimumtávolság: 480 cm
Dobások	Egy dobószám szabadon választott technikával történő bemutatása. Kislabdahajítás Lányok: minimumtávolság: 30 m Fiúk: minimumtávolság: 42 m. Súlylökés Lányok 4 kg-os súlygolyóval minimumtávolság: 7 méter Fiúk: 6 kg-os súlygolyóval Minimumtávolság: 9 méter Diszkoszvetés Lányok: 1 kg-os diszkosszal Minimumtávolság: 20 méter Fiúk: 1,5 kg-os diszkosszal Minimumtávolság: 28 méter Gerelyhajítás Lányok: 600 g-os gerellyel Minimumtávolság: 20 méter Fiúk: 800 g-os gerellyel Minimumtávolság: 32 méter
3. Torna 8 óra	A talaj és a szekrényugrás bemutatása kötelező, egy szer kötelezően választható. Lányoknál: felemáskorlát, gerenda, ritmikus gimnasztika választható. Fiúknál a szer lehet: gyűrű, nyújtó vagy korlát.
Talajtorna	Az adott iskolaévre érvényes kötelező gyakorlat bemutatása.
Szekrényugrás	Lányok: Guggoló átugrás lebegőtámasszal 5 részes széltében felállított szekrényen vagy 110 cm magas lovon. Fiúk: Terpeszátugrás lebegőtámasszal 5 részes hosszában felállított szekrényen vagy 120 cm magas lovon.
Felemáskorlát	Az adott iskolaévre érvényes kötelező gyakorlat bemutatása.
Gerenda	Az adott iskolaévre érvényes kötelező gyakorlat bemutatása.
Ritmikus gimnasztika	Különböző elemekből álló kéziszergyakorlat zenére történő bemutatása (a gyakorlat ideje 60 s). A kéziszer lehet: labda, karika, ugrókötel, szalag, buzogány.
Gyűrű	Az adott iskolaévre érvényes kötelező gyakorlat bemutatása.
Nyújtó	Az adott iskolaévre érvényes kötelező gyakorlat bemutatása.
Korlát	Az adott iskolaévre érvényes kötelező gyakorlat bemutatása.
4. Küzdősportok, önvédelem 4 óra	A birkózás alapelemeinek vagy a dzsúdó alapelemeinek bemutatása. A grundbirkózás szabályai szerinti küzdelem.

5. Úszás 4 óra	Egyik úszásnemből 50 métert, két másik úszásnemből 25-25 métert kell úszni szabályos rajtolással és fordulóval. A folyamatos és lendületes úszás növeli a teljesítmény értékét. Vízből mentés előgyakorlata: a medence széléről beugorva az 5-10 m-re elhelyezett tárgy partra szállítása.
6. Testnevelési és sportjátékok 14 óra	Két sportjáték választása kötelező.
Kézilabda	Kapura lövés gyorsindítás után: saját védővonalról indulva átadás a félpályánál álló társnak futás közben visszakapott labda vezetése után egykezes beugrásos kapura lövés Büntetődobás a kapu két oldalában elhelyezett zsámolyra. Érvényes a közvetlen találat. Nyolc kísérletből minimum 2 találatot kell elérni. Távolba dobás kézilabdával tetszőleges lendületszerzéssel Lányok: minimum 20 m. Fiúk: minimum 28 m.
Kosárlabda	Félpályáról a középkörből indulva kétkezes mellső átadás a büntetővonal előtt álló társnak, rövid csel után futás balra és a visszakapott labdával megállás bal láb elől. Hosszú indulással megindulva labdavezetés az adogató előtt, jobbkezes fektetett dobás. A gyakorlatot bal oldalra is végre kell hajtani. A 2-2 kísérletből a sikeresebb végrehajtást kell értékelni. Büntetővonal sarkánál elhelyezkedés kosárlabda alapállásban: rövid indulás után egy leütés tempódobás
Labdarúgás	Labdaemelgetés váltott lábbal. Lányok: minimum 4 db. Fiúk: minimum: 10 db. 10 méter hosszú, 5 egyenlő távolságra lévő kapu között szlalom labdavezetésből kapura lövés 10 méterről kis kapura. Összetett gyakorlat: félpályáról indulva labdavezetés, rárúgás a kaputól 10-12 méterre oldalt elhelyezett, ledöntött ugrószekrénytetőre, a visszapattanó labda kapura rúgása.
Röplabda	Kosárérintés folyamatosan 3 méter magasság fölé a falra. Minimumkövetelmény: 6 érintés. Alkarérintés folyamatosan 3 méter magasság fölé a falra. Minimumkövetelmény: 4 érintés. Felső egyenes nyitás bemutatása váltott oldalra, érvényes a 3 méteres vonal mögötti terület: 8 kísérlet. Minimumkövetelmény: 1 sikeres kísérlet.

12. évfolyam (64 óra)

A) Elméleti ismeretek

1. A magyar sportsikerek 1 óra	8 magyar olimpiai bajnok megnevezése sportágával együtt. Az adott év egy nemzetközi hazai érdekeltségű eredményének ismerete a helyi tantervben szereplő sportágban. Az olimpiai mozgalom feladata, tartalma (zászló, jelkép, jelmondat stb.).
2. A harmonikus testi fejlődés 1 óra	A serdülőkor testi fejlődésének specialitásai.
3. Az egészséges életmód 1 óra	Tájékozottság bizonyítása az egészséges életmód kialakításához szükséges ismeretekben és összefüggésekben.
4. Testi képességek 1 óra	Az ügyesség és az ízületi mozgékonyág értelmezése. A képességek szerepe a teljesítményben.

5. Gimnasztika 1 óra	1-1 szabad gyakorlati alapformájú gyakorlat értelmezése testrészenként az izomcsoportokra kifejtett hatásuk alapján. Társas, kéziszer- és szerygyakorlatok jellemzői. Testtartásjavító gyakorlatok,
6. Atlétika 1 óra	A fizika törvényszerűségeinek érvényesülése a tanult atlétikai futó, ugró és dobó versenyszámokban. Ezek összehasonlítása technikájuk, sebességük, lendületszerzésük és a végrehajtáshoz szükséges kondicionális képességek szempontjából.
7. Torna 1 óra	A tanult technikai elemek végrehajtásának és a segítségnyújtás módjainak ismerete. A talajgyakorlat és a tanult szerygyakorlatok elemeinek és elemkapcsolatainak megnevezése.
8. Ritmikus gimnasztika 1 óra	Az esztétikum szerepe a ritmikus gimnasztika és az aerobik gyakorlatokban.
9. Küzdősportok, önvédelem 1 óra	3 páros és 1 csapat küzdőjáték felsorolása és ajánlása különböző életkorú gyerekeknek. A grundbirkózás szabályainak ismertetése.
10. Úszás 1 óra	Egy úszásnem technikai végrehajtásának leírása.
11. Testnevelési és sportjátékok 1 óra	Labdaérintéssel, -vezetéssel, -átadással, célfelületre történő továbbítással és az összjátékkal kapcsolatos testnevelési játékok ismerete, elemenként 1-1 játék. Két választott sportjáték alapvető szabályainak ismertetése. Egy választott sportjáték támadó és védő játék lehetőségeinek bemutatása.
12. Természetben üzhető sportok 1 óra	A természetben végzett mozgások jelentősége és hatása az emberi szervezetre.

B) Gyakorlati ismeretek

TÉMÁK	
1. Gimnasztika 4 óra	Lányok: kötélmászás állásból, teljes magasságig mászókulcsolással, ereszkedés függeszkedéssel állásba. A teljes feljutás ideje legfeljebb: 9,7 s. Fiúk: függeszkedés ülésből teljes magasságig. legfeljebb: 8,5 s. A mászókötel hossza 5 méter. Az adott iskolaévre érvényes kötelező 64 ütemű szabadgyakorlat bemutatása.
2. Atlétika 12 óra	
Futások	60 méteres síkfutás térdelőrajttal. Lányok: legfeljebb: 9,5 s Fiúk: legfeljebb: 8,4 s 2000 méteres síkfutás Lányok: legfeljebb: 9:20 perc Fiúk: legfeljebb: 8:30 perc
Ugrások	A kél ugrószámból egy választása kötelező. Magasugrás (flop- vagy hasmánttechnika) Lányok: minimummagasság: 115 cm Fiúk: minimummagasság: 140 cm Távolugrás választott technikával Lányok: minimumtávolság 380 cm Fiúk: minimumtávolság: 480 cm

Dobások	Egy dobószám szabadon választott technikával történő bemutatása. Kislabdahajítás Lányok: minimumtávolság: 30 m Fiúk: minimumtávolság: 42 m. Súlylökés Lányok 4 kg-os súlygolyóval minimumtávolság: 7 méter Fiúk: 6 kg-os súlygolyóval Minimumtávolság: 9 méter Diszkoszvetés Lányok: 1 kg-os diszkosszal Minimumtávolság: 20 méter Fiúk: 1,5 kg-os diszkosszal Minimumtávolság: 28 méter Gerelyhajítás Lányok: 600 g-os gerellyel Minimumtávolság: 20 méter Fiúk: 800 g-os gerellyel Minimumtávolság: 32 méter
3. Torna 12 óra	A talaj és a szekrényugrás bemutatása kötelező, egy szer kötelezően választható. Lányoknál: felemáskorlát, gerenda, ritmikus gimnasztika választható. Fiúknál a szer lehet: gyűrű, nyújtó vagy korlát.
Talajtorna	Az adott iskolaévre érvényes kötelező gyakorlat bemutatása.
Szekrényugrás	Lányok: Guggoló átugrás lebegőtámasszal 5 részes széltében felállított szekrényen vagy 110 cm magas lovon. Fiúk: Terpeszátugrás lebegőtámasszal 5 részes hosszában felállított szekrényen vagy 120 cm magas lovon.
Felemáskorlát	Az adott iskolaévre érvényes kötelező gyakorlat bemutatása.
Gerenda	Az adott iskolaévre érvényes kötelező gyakorlat bemutatása.
Ritmikus gimnasztika	Különböző elemekből álló kéziszergyakorlat zenére történő bemutatása (a gyakorlat ideje 60 s). A kéziszer lehet: labda, karika, ugrókötel, szalag, buzogány.
Gyűrű	Az adott iskolaévre érvényes kötelező gyakorlat bemutatása.
Nyújtó	Az adott iskolaévre érvényes kötelező gyakorlat bemutatása.
Korlát	Az adott iskolaévre érvényes kötelező gyakorlat bemutatása.
4. Küzdősportok, önvédelem 4 óra	A birkózás alapelemeinek vagy a dzsúdó alapelemeinek bemutatása. A grundbirkózás szabályai szerinti küzdelem.
5. Úszás 4 óra	Egyik úszásnemből 50 métert, két másik úszásnemből 25-25 métert kell úszni szabályos rajtolással és fordulóval. A folyamatos és lendületes úszás növeli a teljesítmény értékét. Vízből mentés előgyakorlata: a medence széléről beugorva az 5-10 m-re elhelyezett tárgy partra szállítása.
6. Testnevelési és sportjátékok 16 óra	Két sportjáték választása kötelező.
Kézilabda	Kapura lövés gyorsindítás után: saját védővonalról indulva átadás a félpályánál álló társnak futás közben visszakapott labda vezetése után egykezes beugrásos kapura lövés Büntetődobás a kapu két oldalában elhelyezett számolýra. Érvényes a közvetlen találat. Nyolc kísérletből minimum 2 találatot kell elérni. Távolba dobás kézilabdával tetszőleges lendületszerzéssel Lányok: minimum 20 m. Fiúk: minimum 28 m.

Kosárlabda	Félpályáról a középkörből indulva kétkezes mellső átadás a büntetővonal előtt álló társnak, rövid csel után futás balra és a visszakapott labdával megállás bal láb elől. Hosszú indulással megindulva labdavezetés az adogató előtt, jobbkézes fektetett dobás. A gyakorlatot bal oldalra is végre kell hajtani. A 2-2 kísérletből a sikeresebb végrehajtást kell értékelni. Büntetővonal sarkánál elhelyezkedés kosárlabda alapállásban: rövid indulás után egy leütés tempódobás
Labdarúgás	Labdaemelgetés váltott lábbal. Lányok: minimum 4 db. Fiúk: minimum: 10 db. 10 méter hosszú, 5 egyenlő távolságra lévő kapu között szlalom labdavezetésből kapura lövés 10 méterről kis kapura. Összetett gyakorlat: félpályáról indulva labdavezetés, rárúgás a kaputól 10-12 méterre oldalt elhelyezett, ledöntött ugrószekrénytetőre, a visszapattanó labda kapura rúgása.
Röplabda	Kosárérintés folyamatosan 3 méter magasság fölé a falra. Minimumkövetelmény: 6 érintés. Alkarérintés folyamatosan 3 méter magasság fölé a falra. Minimumkövetelmény: 4 érintés. Felső egyenes nyitás bemutatása váltott oldalra, érvényes a 3 méteres vonal mögötti terület: 8 kísérlet. Minimumkövetelmény: 1 sikeres kísérlet.

SZAKMAI ÉRETTSÉGI TÁRGY

még nem jelent meg a kötelező szakmai érettségi tárgy követelménye